

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Nr 4(76) 2023

W obecnym wydaniu:

INWESTYCJE W GMINIE BUKOWSKO W 2023

BARDZO UDANY KIERMASZ KULTURY WOŁOSKIEJ

WYCIĄG W KARLIKOWIE MA NOWEGO WŁAŚCIELIĘ

Rozpoczęła się budowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Bukowsko

W ramach projektu „Budowa sieci wodociągowej, sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Bukowsku oraz przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Karlikowie” w Bukowsku w trakcie realizacji jest dostawa i montaż żelbetowej komory przepompowni ścieków z armaturą i wyposażeniem, dostawa i montaż biologicznej oczyszczalni ścieków ze złożem biologicznym, montaż rurociągów technologicznych oraz betonowej studzienki pomiarowej z wyposażeniem i uzbrojeniem wraz z elektromagnetycznym przepły-

womierzem. Docelowo zostanie ogrodzony teren oczyszczalni ścieków oraz umocniona skarpa potoku Silska wraz z budową kanału odpływowego z wylotem. Końcowym etapem prac będzie rozruch mechanicz-

no - biologicznej oczyszczalni ścieków, a b e z p i e - czenie kolizji z istniejącym i projektowanym uzbrojeniem terenu oraz budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu.

Podobnie w **Karlikowie** trwają już prace budowlane w ramach których realizowany jest montaż komory kraty

koszowej, rurociągów technologicznych, biologicznej oczyszczalni ścieków ze złożem biologicznym wraz z wyposażeniem i uzbrojeniem oraz instalacjami energetycznymi i technologicznymi. Dalsze prace montażowo-budowlane realizowane będą według przyjętego harmonogramu. Zakończenie robót planowane jest w październiku 2024.

Całkowita wartość robót budowlanych wyniesie **2 198 010,00 zł**, przy 100% dofinansowaniu z **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich**.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU WSI
ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Wesołych Świąt

Przed nami najpiękniejszy i najbardziej radosny czas **Bożego Narodzenia**, czas radości, odpoczynku i spotkań z blizniami oraz magiczny okres przebaczenia i miłości.

Niech moc wigilijnego wieczoru ukoji wszelkie smutki i odnowi w nas pokój.

Dzielmy się dobrocią otwartych serc.

Z nadzieją obdarowujemy się nawzajem tym, co najlepsze.

Życzymy, aby ten wyjątkowy czas upłynął Państwu w ciepłej i rodzinnej atmosferze, bez pośpiechu, trosk i zmartwień.

Niech **Nowy Rok 2024** obfituje w szczęście, pomysły, zdrowie i uśmiech.

Przewodniczący Rady Gminy

Wójt Gminy Bukowsko

NIECH NADCHODZĄCE ŚWIĘTA BĘDĄ DLA CIEBIE CZASEM SPOKOJU, CIEPŁA I RODZINNEJ ATMOSFERY. ŻYCZYMY, ABY TEN WYJĄTKOWY CZAS BYŁ PRZESTRZENIĄ DLA MIŁOŚCI, RADOŚCI I ODPOCZYNKU, A NOWY ROK PRZYNIÓSŁ OBFIŁOŚĆ OSOBISTYCH I ZAWODOWYCH SUKCESÓW.

Krakowski Bank Spółdzielczy

Oddział Krosno, ul. Niepodległości 16B/25, 38-400 Krosno, tel.: 13 420 36 52
 Filia Bukowsko, Bukowsko 289, 38-505 Bukowsko, tel.: 13 463 10 07
 Filia Rzeszów, al. Rejtana 31H, 35-326 Rzeszów, tel.: 17 854 97 97

Polski Bank www.kbsbank.com.pl

KWARTALNIK

GAZETA GMINY BUKOWSKO

Wydawca: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku
Adres redakcji: 38-505 Bukowsko 290, tel. 13 4674015 w.37,
 mail: kwartalnik@bukowsko.pl www.bukowsko.pl

Zespół redakcyjny Kwartalnika: Maria Ambicka, Henryk Pałuk, Barbara Podstawka, Renata Preisner-Rakoczy, Katarzyna Wojtuszevska-Cap, Diana Błazejowska, Joanna Olchawa, Marta Terrier
Współpraca: Zdzisław Bednarczyk, Marian Czapla, Beata Woroniec, Halina Martowicz, Nina Dąbrówka

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
 Centrum Rozwoju Społeczności Obywatelskiego
 Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich
 na lata 2018–2030 PROO

Rozpoczynamy budowę kanalizacji w stronę miejscowości Nadolany

Początkiem roku rozstrzygnięty zostanie przetarg na budowę magistrali kanalizacyjnej z miejscowości Dudyńce do Nadolan. Kolejnym etapem będzie rozstrzygnięcie przetargu na budowę sieci kanalizacyjnej wewnątrz miejscowości Nadolany wraz z budową przyłączy. Na realizację tego zadania Gmina Bukowsko pozyskała dofinansowanie z Rządowego Programu Polski Ład w wysokości 8 000 000,00 zł. Prace budowlane realizowane będą w 2024 roku, tak aby możliwa do realizacji była przebudowa drogi gminnej (na realizację której została już podpisana umowa z wykonawcą) na tzw. Wodnicy.

Przebudowa dróg gminnych z Programu rozwoju Obszarów Wiejskich

W ramach umowy zawartej z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych i Mostowych Sp z o.o. na kwotę 4 920 008,67 zł brutto, zostaną wykonane roboty przygotowawcze, roboty ziemne, odwodnienie, podbudowa nawierzchni asfaltowej, roboty wykończeniowe, oznakowanie i urządzenie bezpieczeństwa ruchu oraz remont obiektu mostowego na drogach gminnych w miejscowościach Nadolany, Nagórzany i Nowotaniec.

Termin zakończenia prac budowlanych i wykonania przedmiotu umowy nastąpi w terminie 18 miesięcy od jej zawarcia z uwzględnieniem wykonania I etapu w terminie do 6 miesięcy od zawarcia umowy jednak nie później niż do 31.05.2024 r. Zadanie jest finansowane w wysokości 3 333 148,00 zł z PROW.

Przebudowa droga w Woli Piotrowej we współpracy z Lasami Państwowymi

10 października 2023 r. nastąpiło również oficjalne odebranie, wyremontowanego 90-metrowego odcinka drogi w Woli Piotrowej, z udziałem władz gminy Bukowsko, przedstawicieli Nadleśnictwa Lesko oraz wykonawcy Przedsiębiorstwa Robót Drogowych i Mostowych Sp. z o.o. Inwestycja została dofinansowana przez Lasy Państwowe kwotą 100 000 zł. Całkowity koszt wyniósł 159 665,07 zł.

Lasy Państwowe

Infrastruktura wodociągowa w miejscowości Karlików

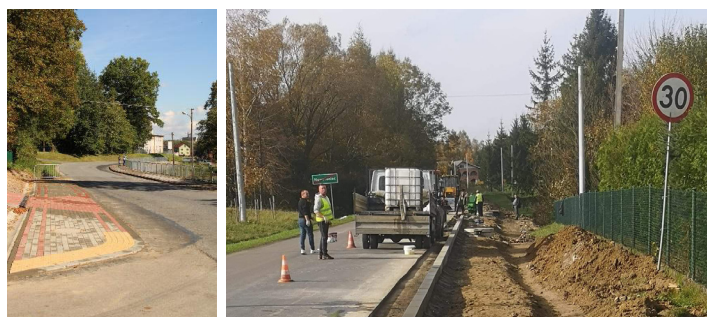
Trwają prace przy budowie infrastruktury wodociągowej w miejscowości Karlików w gminie Bukowsko. Na chwilę obecną została przebudowana ujęcie wody oraz wybudowana stacja uzdatniania wody. Kolejno realizowane będą prace związane z przebudową sieci wodociągowej wraz z uzbrojeniem oraz budową nadziemnego zbiornika retencyjno – wyrównawczego o poj. 60m³ wraz z uzbrojeniem.

Wartość robót 3 760 700,01 zł dofinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład wynosi 1 989 400,00 zł.

Prace na drodze wojewódzkiej w 2023 r.

Kolejne fragmenty chodnika, które zostały położone przy bardzo ruchliwej drodze wojewódzkiej 889 w Bukowsku oraz w Nadolanach zapewnią poczucie bezpieczeństwa mieszkańcom naszej gminy i pozwolą na bezpieczne poruszanie się pieszych. W ramach robót budowlanych prowadzonych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich przy udziale finansowym gminy Bukowsko wykonano podbudowę z kruszywa łamanego, ułożono krawężniki na ławie betonowej i nawierzchnię z kostki brukowej w Nadolanach na odcinku od km 13+150 do 13+384 oraz w Bukowsku na odcinku od km 19+092.28 do km 19+244. Inwestycja dofinansowana została z budżetu Województwa Podkarpackiego. Całkowita wartość przebudowy w Bukowsku wyniosła 332 689,82 zł, z kolei w Nadolanach 632 500,00 zł. W 2023 roku przy współpracy z Zarządem Dróg Wojewódzkich wykonano także nakładkę na odcinku drogi w Bukowsku przy udziale środków z budżetu gminy Bukowsko w wysokości 100 000,00zł.

Dotacja na oświetlenie uliczne w technologii LED

Gmina Bukowsko znalazła się wśród beneficjentów programu Polski Ład - Rozświetlamy Polskę. Otrzymaliśmy dofinansowane 994 000 zł na wymianę oświetlenia ulicznego w technologii LED. Wsparcie dotyczy modernizacji infrastruktury oświetleniowej, której efektem będzie poprawa efektywności energetycznej przez obniżenie energochłonności oświetlenia. Programem zarządza Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

Przebudowa dróg gminnych z Funduszu Dróg Samorządowych

7 grudnia 2023 r. została podpisana umowa na remont drogi gminnej publicznej nr 117260R na dz. nr ewid. 1015 w miejscowości Pobiedno (droga koło przedszkola i Ośrodka Zdrowia) na kwotę 733 637,31 zł. W ramach Funduszu Dróg Samorządowych, gmina Bukowsko uzyska 50 % dofinansowania z Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego. Do Urzędu Wojewódzkiego został również złożony wniosek kwotą 1521 553,19 zł na przebudowę wraz z remontem mostu drogi gminnej nr 117274R o dł. 0,375 km w Bukowsku (droga między

Domem Kultury a Remizą OSP). Przetarg jest w trakcie rozstrzygnięcia. Prace na drogach w Pobiednie i Bukowsku zostaną wykonane w 2024 roku.

FUNDUSZ DRÓG SAMORZĄDOWYCH

Budowa sieci wodociągowej w Dudyńcach, Zboiskach i Wolicy

W ramach projektu „Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Zboiska, Wolica i Dudyńce w gminie Bukowsko” w formule zaprojektuj i wybuduj na który gmina Bukowsko uzyskała dofinansowanie z Polski Ład w kwocie 8 000 000,00 zł rozpoczęły się właśnie budowlane prace ziemne. Zakończył się pierwszy etap projektu polegający na przygotowaniu dokumentacji. Zadanie inwestycyjne zlokalizowane jest na terenie gminy

Bukowsko w miejscowościach, które nie posiadają wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Mieszkańcy korzystają z przydomowych studni kopanych i wierconych. Sieć wodociągowa rozdzielcza we wsiach Dudyńce, Zboiska i Wolica pełnić będzie również rolę wodociągu przeciwpożarowego dla w/w miejscowości. Projekt przewiduje wybudowanie sieci wodociągowej rozdzielczej wraz z hydroformiami sieciowymi, która zaopatrywać będzie w wodę ok. 60 budynków mieszkalnych i kilka gospodarstw rolnych w miejscowości Dudyńce, ok. 70 budynków mieszkalnych i kilka gospodarstw rolnych oraz Ośrodek Rekolekcyjny w Zboiskach oraz ok. 80 budynków mieszkalnych i kilka gospodarstw rolnych w Wolicy Całkowita wartość umowy na realizację prac budowlanych i montażowych z Przedsiębiorstwem Robót Inżynieryjnych i Drogowych w Krośnie Spółka Akcyjna zawarta została na kwotę 9 970 000 zł.

Trwa modernizacja Domów Kultury w naszej gminie

W ramach projektu pt. „Poprawa stanu infrastruktury kultury w gminie Bukowsko – etap II” w mijającym roku wykonano szereg prac związanych z modernizacją Domów Kultury w Nowotańcu i Bukowsku. W ramach projektu wymieniono dach na budynku w Nowotańcu wraz z wykonaniem zadania na tarasie, odmalowaniem elewacji budynku, zamontowaniem rolet w oknach, zmodernizowaniem łazienek w sali tanecznej a także wymianą drzwi na zapleczu. W budynku Domu Kultury w Bukowsku wykonano nową wylewkę na podłodze w sali tanecznej oraz zakupiono parkiet. Zakupiono także niezbędne

meble i elementy nagłośnienia tak aby działalność kulturalna na terenie naszej gminy realizowana była na najwyższym poziomie. Dotacja z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2023r. wyniosła 700 tys. zł. Projekt realizowany jest od 2022 roku i zakończy się w 2024 roku. **opr. Diana Błażejowska**

Kolejny stabilny rok Krakowskiego Banku Spółdzielczego i dobra prognoza na przyszłość

Ponad 70 milionów złotych – taki zysk netto, według niezauważonych danych zanotował na koniec października Krakowski Bank Spółdzielczy. Prognozy wskazują, że wynik finansowy IV kwartału może przewyższyć analogiczne osiągnięcia rekordowego roku 2022. Niezmiennie wysoki współczynnik kapitałowy na poziomie 22,43% potwierdza finansową solidność Banku i bardzo dobrze rokuje na przyszłość.

To kolejny rok kiedy Krakowski Bank Spółdzielczy może pochwalić się wysokim zyskiem. W ubiegłym roku Bank wypracował rekordowy zysk netto na poziomie blisko 73 milionów. To jeden z najlepszych wyników w ponad 125 – letniej historii tej instytucji.

- Bank jest w dobrej, stabilnej

sytuacji. Przed nami wiele wyzwań, w tym związanych z poprawą i rozszerzeniem akcji kredytowej oraz intensyfikacją procesów windykacyjnych – komentuje wynik p.o. prezesa Zarządu Piotr Skoczek – Zaufanie jakim obdarzyli nas nasi Klienci jest naszym ogromnym kapitałem, za co bardzo dziękujemy.

Bank Spółdzielczy jest największym niezrzeszonym bankiem spółdzielczym w Polsce. Etap transformacji rozpoczął się w połowie 2020 roku. Zainicjowała go Rada Nadzorcza Banku. W Bukowsku KBS jest już od roku, realizując strategię rozwijania działalności na gruncie lokalnym.

- Powzięty przez nas kilka lat temu wysiłek przynosi odpowiednie rezultaty we wszystkich obszarach, a w szczególności widać to po naszym rekordowym wyniku –

dodaje wiceprezes Zarządu Jacek Gawęda - Teraz jest czas dla bankowości spółdzielczej, który trzeba jak najlepiej wykorzystać. Musimy dobrze czytać sytuację na rynku i adekwatnie reagować na nadchodzące zmiany. One już teraz mają ogromny wpływ na to, jak będzie wyglądał nasz sektor w perspektywie trzech do pięciu lat. Bardzo się cieszymy z naszej obecności w Bukowsku, bo to kolejne miejsce, z ogromnym potencjałem i dobrą energią do współpracy. To zaszczyt pracować z taką Gminą jak i tworzyć relacje z przedsiębiorcami i instytucjami niekomercyjnymi. Weszliśmy na lokalny rynek w trudnym momencie tuż po przymusowej restrukturyzacji Podkarpackiego Banku Spółdzielczego w Sanoku. Ale klienci obdarzyli nas zaufaniem za co dziękujemy. Tego zaufania nie zawiedzimy co widać po naszych wynikach.

W pierwszym półroczu tego roku Krakowski Bank Spółdzielczy odnotował zysk netto na poziomie ponad 50 mln zł, co w porównaniu z rokiem poprzednim (zysk netto za pierwsze sześć miesięcy roku 2022 wyniósł ponad 30 mln zł) oznacza wzrost o 59 procent.

- Bank zwiększa fundusze i z roku na rok wypracowuje coraz lepszy wynik. Za efekty odpowiadają jednak konkretni ludzie, nasze koleżanki i koledzy z sieci oraz centrali, dla których ten bank jest nie tylko miejscem pracy, lecz także istotną częścią ich życia. KBS-owi poświęcili często

20, 30 czy nawet 50 lat swojej pracy – zaznacza wiceprezes Zarządu Mariusz Kumorek. – To im zawdzięczamy rozwój banku i to, że staje się on jednym z liderów nowoczesnych rozwiązań, takich jak Blik, Google Pay, Apple Pay, FitBit Pay czy Garmin Pay.

Krakowski Bank Spółdzielczy jest jednym z liderów we wprowadzaniu innowacji w sektorze. Jako jeden z pierwszych banków spółdzielczych udostępnił klientom nową usługę płatniczą Visa Mobile, umożliwiając transakcje kartą w e-commerce. Od wielu lat jest też użytkownikiem systemu VISIONA Cash Management Suite (VCSMS), od marca 2023 r. udostępnionego w chmurze Oracle Cloud Infrastructure (OCI). To pierwszy tego typu projekt w polskim sektorze bankowości spółdzielczej. W październiku uruchomił płatność mobilną Blik.

KBS ma kilkadziesiąt oddziałów i zatrudnia ponad 600 osób. Właścicielami Banku jest ponad 34 tysiące udziałowców, co podkreśla jego silne korzenie społeczne i solidną bazę kapitałową. Od lat KBS realizuje swoją misję zgodnie ze spółdzielczym DNA starając się być jak najbliższą lokalnych klientów, z którymi buduje długotrwałe relacje integrując się z lokalnym środowiskiem. Świadczy o tym nie tylko oferta ale również aktywny udział Banku w życiu lokalnej społeczności oraz wspieranie wielu gminnych inicjatyw.

Krakowski Bank Spółdzielczy

AKTYWNY SENIOR W GMINIE BUKOWSKO

W ramach Projektu „AKTYWNY SENIOR W GMINIE BUKOWSKO” realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku, dofinansowanego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ze środków rządowego programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025, seniorzy z terenu gminy Bukowsko odwiedzili Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego w Bóbrce, wzięli udział w wycieczce „Bieszczady w pigułce” oraz skorzystali z kursu samoobrony.

W listopadzie natomiast blisko 350 seniorów z naszej gminy spędziło miło czas na „Senioradzie”, spotkaniu integracyjnym w Domu Kultury w Nowotańcu z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora. Wspólnej integracji towarzyszyły rozmowy i fantastyczna atmosfera, co pokazuje, jak bardzo potrzebne jest podtrzymywanie aktywności społecznej osób star-

szych. Składając życzenia wójt Marek Bańkowski wyraził głęboką wdzięczność za bogactwo doświadczenia seniorów oraz ich ogromną rolę w naszej społeczności. Podkreślił także, że wszystko co osiągnęli, zbudowali i przeżyli, stanowi cenną naukę dla nas wszystkich. Ich troska, miłość i niezaprzeczalna mądrość, są dla nas inspiracją każdego dnia.

Specjalny program artystyczny z dedykacją dla seniorów zaprezentowały panie z Klubu Senior+ z Tokarni, oraz dzieci i młodzież z Zespołu Szkół w Nowotańcu. Uczta muzyczna przygotowana przez zespół z gminy Bukowsko PRYM oraz słowacki zespół z Holčovic FLEROF wprowadziła zgromadzonych seniorów w doskonały nastrój i porwała do tańca.

Ogromne podziękowania należą się wszystkim osobom zaangażowanym w to niecodzienne i bardzo ważne dla społeczności lokalnej wydarzenie: całemu zespołowi Centrum Usług Społecznych oraz

paniom Seniorkom z Klubu Senior+ i oczywiście dzieciom, młodzieży oraz ich nauczycielom i dyrekcji z Zespołu Szkół w Nowotańcu.

Organizatorem wydarzenia byli: Wójt gminy Bukowsko Marek Bańkowski przy współpracy Centrum Usług Społecznych w Bukowsku oraz Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku. Mamy nadzieję, że wszystkie podjęte w ramach projektu inicjatywy przyniosły seniorom wiele radości, a „SENIORADA” stanie się wydarzeniem cyklicznym.

opr Joanna Olchawa

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Po pierwsze Rodzina!

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku w ramach zadania publicznego realizowanego w ramach IV otwartego konkursu ofert w zakresie promocji rodziny „Po pierwsze Rodzina” na rok 2023 pn. „Rodzinne kluby w Bukowsku”, finansowanego ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, zrealizowało zadania na kwotę 240 000 zł.

W okresie od maja do grudnia 2023r. odbyły się: Pikniki Rodzinne, warsztaty, spotkania integrujące w Klubach Rodzinnych, zakupiono artykuły animacyjne oraz sprzęt potrzebny do prawidłowego i urozmaiconego przeprowadzenia ww. zadań.

Realizacja projektu przebiegła pomyślnie, a poszczególne inicjatywy cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Fakt ten, umacnia nas

w przekonaniu, iż warto ubiegać się o środki zewnętrzne, aby móc wspomagać rodziny i indywidualne jednostki w rozwoju, integracji, czy też nawiązywaniu więzi międzyludzkich. Warto pamiętać o Rodzinie, o każdym z ich członków. To Rodzina stanowi filar naszego charakteru, kręgosłupa moralnego, i to dzięki Rodzinie jesteśmy w stanie pokonywać wszystkie przeciwności losu. Tak więc, niech hasło „Po pierwsze Rodzina!” stanie się naszym mottem życiowym. Bardzo serdecznie pragnę podziękować wszystkim osobom, które zaangażowały się w pomoc w organizacji projektu: pracownikom Centrum Usług Społecznych w Bukowsku i Urzędu Gminy, Sołtysom, Kołom Gospodyń Wiejskich, Ochotniczemu Strażom Pożarnym, pracownikom i Dyrektorem Zespołów Szkół z terenu Gminy Bukowsko, wolontariuszom.

Dziękuję i oczywiście liczę na Was w przyszłości.

Opr. Katarzyna
Masłowicz

Klub SENIOR +

Kończy się kolejny rok, który obfitował w ciekawe wycieczki, spotkania, imprezy, wydarzenia. Uczestnicy Klubu Senior+ nigdy się nie nudzą. Trudno powiedzieć, że to ich jesień życia. Humor, radość, zrozumienie, zabawa, takie słowa mogą opisać ich stan ducha.

Grupa 30 osób w 2023r. uczestniczyła w wycieczkach do: Sandomierza, Cisnej, Soliny, Rymanowa, Bóbrki i Żarnowca, spektaklu teatralnym w RCKP w Krośnie, Dożynkach Gminy Bukowsko, „SENIORADZIE”. Również na terenie Klubu w Tokarni odbywały się imprezy okolicznościowe, a w czerwcu br. w trakcie Wizyt Studyjnych organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie, zgromadzeni goście mogli podziwiać talenty naszych Seniorów.

Mam nadzieję, że kolejny rok przyniesie równie wiele interesujących wydarzeń. Czekamy...

opr. Katarzyna Masłowicz

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

Po pierwsze
Rodzina!

KONKURS MINISTERSTWA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
I PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW POLITYKI DEMOGRAFICZNEJ

Projekt dofinansowany w konkursie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Demograficznej
-Po pierwsze Rodzina

Wyciąg narciarski w Karlikowie ma nowego właściciela

Jeszcze pod koniec 2019 r. dostając do analizy sprawę byłego wyciągu w Karlikowie, nie znając jego historii byłam lekko zdystansowana. Siedem segregatorów akt, liczne wyroki, nakazy zapłaty, postępowania sądowe w toku, bezskuteczne egzekucje w Krakowie, Sanoku i Łodzi. Jeden wyciąg narciarski, a nazw właścicieli, w tym różnych spółek co najmniej pięć. Żeby ustalić na jakim etapie formalno-procesowym znajduje się Gmina, w związku z wyciągiem w Karlikowie i jakie decyzje prawne należy podjąć, aby przejął go poważny inwestor, należało się włączyć w historię tego miejsca. Zwłaszcza, że wyciąg kojarzył mi się tylko z jazdą po stoku w czasach szkolnych. Kilka dni analizy akt, ustalanie licznych scenariuszy, co jest korzystniejsze i bardziej pewne pod względem procesowym, liczne rozmowy z p. Danutą Piszczyską, były kierownik referatu nieruchomości, pozwoliły na skuteczne podjęcie działań. Efektem tego jest przejście użytkownika wieczystego i całej infrastruktury byłego wyciągu narciarskiego w Karlikowie przez nowego właściciela – FLOTEX POLSKA Sp. z o.o. z/s w Rzeszowie.

Wracając do historii, wyciąg narciarski w Karlikowie wybudowany został przez sanockie zakłady: Stomil i Autosan, na gruncie należącym do Gminy Bukowsko, jeszcze w czasach PRL. Tak naprawdę położony jest na działkach w Karlikowie i w Przybyszowie. Decyzją nr 1/97 z dnia 6 stycznia 1997 r. Zarząd Gminy przekazał nieruchomość na rzecz Zakładowego Klubu Sportowego „STAL” w Sanoku, w użytkowanie wieczyste na okres 99 lat. W 2013 roku Miejski Klub Sportowy Stal Sanok z powodu kłopotów finansowych sprzedał użytkownika wieczyste gruntu p. Jerzemu Ryznar. W trakcie zarządzania wyciągiem przez klub z Sanoka, zdarzały się opóźnienia w zapłacie gminie podatku od nieruchomości jak i opłaty za użytkowanie wieczyste. Od kiedy wyciąg przejął p. Ryznar, nie uiszczano ani podatku, ani opłaty za użytkowanie wieczyste. W zakresie zaległości

podatkowych egzekucje administracyjne okazywały się bezskuteczne, w zakresie opłaty za użytkowanie wieczyste, kierowano sprawą o zapłatę do sądu. Egzekucje komornicze prowadzono z rachunku bankowego, z powodu braku środków na koncie dłużnika, były cyklicznie umarzone. W międzyczasie transferowano w formie umowy sprzedaży prawo wieczystego użytkowania na inne spółki. Spółki kapitałowe tworzone były przez te same osoby. Aby utrudnić gminie dochodzenie należności w 2015 r. rozdzielono użytkownika wieczyste na działki w Przybyszowie i w Karlikowie. Taka praktyka stosowana była przez okres około 10 lat. Wpierw użytkownikiem wieczystym był Klub sportowy MKS STAL SANOK, później Jerzy Ryznar, Nordic Sport Sp. z o.o. z/s w Krakowie, Invest Sp. z o.o. z/s w Krakowie, a obecnie Gracjan Ryznar i VFC Polska Sp. z o.o. z/s w Łodzi. Praktycznie za każdym razem, gdy Gminie udało się uzyskać tytuł wykonawczy w sprawie opłat za użytkowanie wieczyste, okazywało się, że dłużnik (użytkownik wieczysty) zdążył już przenieść prawo użytkowania wieczystego na inny podmiot. Wobec tego nie można było skierować egzekucji do nieruchomości

i prawa użytkownika wieczystego, bo dłużnik już nie miał majątku. Przez te wszystkie lata, gmina nie poczyniła starań aby zabezpieczyć swoje roszczenia. Nie wniosowała o ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomościach dłużników, ani nie wniosowała o ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości, z wpisem do ksiąg wieczystych. Gmina ponosiła koszty sądowe, których nie odzyskiwała. Z uwagi na dyscyplinę finansów publicznych miała prawny obowiązek dochodzić należności od dłużników. Nadto, nie można było rozwiązać umowy użytkownika wieczystego, gdyż w decyzji z 1997 r. nie wskazano celu i sposobu użytkowania nieruchomości, które byłyby podstawą do rozwiązania umowy. Na dobrą wolę i porozumienie z użytkownikiem wieczystym w zakresie rozwiązania umowy, nie można było liczyć. Poza tym na nieruchomości ciążyły liczne hipoteki, które nie zniknęłyby, nawet na skutek rozwiązania umowy użytkownika wieczystego. Już w 2019 r. kierując kolejne sprawy do sądu o zapłatę, za kolejne lata użytkownika wieczystego postarałam się o wpis hipotek przymusowych na majątku dłużnika. Zanim gmina uzyskałaby tytuł wykonawczy i skierowałaby go

do egzekucji, mogłoby się okazać (wzorem lat ubiegłych), że dłużnik zdążył wyzbycić się majątku. Użytkownik wieczysty, od początku miał jedną zasadę: skarżyć wszystkie orzeczenia sądowe, wydłużać postępowania jak tylko się da. Cyklicznie nie podpisywał zażaleń, apelacji, nie opłacał pism. Sąd wzywał o uzupełnienie braków formalnych (ma taki obowiązek), dłużnik nie odbierał przesyłek sądowych, awizował do 14 dni, a nawet wniosował o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Rejonowego w Sanoku. Formalnie sąd musiał te wszystkie wnioski rozpatrzyć, co też wydłużało postępowanie. Jak tylko gmina uzyskała tytuł wykonawczy wobec aktualnych dłużników, szybko skierowano egzekucję do nieruchomości dłużnika. Po wielu latach sporów prawnych i narastania zadłużenia wobec gminy Bukowsko udało się doprowadzić do licytacji komorniczej. Zanim do tego doszło dłużnik skarżył opis i oszacowanie nieruchomości, składał skargi na czynności komornika. Pierwsza licytacja (lipiec 2022 r.) dotyczyła górnej stacji wyciągu. Nieruchomość o pow. 17 3807 m kw., oszacowano na kwotę 1.040.000,00 zł. Składa się na nią część zjazdowa stoku narciarskiego i obiekt gór-

nej stacji o powierzchni zabudowy 12,30 m², wyciąg narciarski, instalacja sztucznego naśnieżania oraz oświetlenie stoku. Cena wywoławcza to kwota 780 tys. zł. Do licytacji przystąpiło 5 podmiotów, w tym Gmina Bukowsko, z ostrożności gdyby żaden z oferentów nie dokonał postąpienia lub z powodu zdarzeń losowych, nie dotarł na czas do sądu. Wygrał oferent z Rzeszowa - FLOTEX POLSKA Sp. z o.o., który dał postąpienie w kwocie 1 mln 120 tysięcy złotych. Po około ośmiu miesiącach uprawomocniły się postanowienia o przybiciu i o przysądzeniu prawa własności. W dniu 29 września 2023 r. odbyła się licytacja komornicza drugiej części nieruchomości, o powierzchni około 7 ha. Licytacja odbyła się w inny sposób niż poprzednia. Po tym jak odwołano licytację zaplanowaną na sierpień, zawnioskowałam o licytację elektroniczną. Ta odbywa się zawsze, bez względu na zdarzenia losowe po stronie sądu czy też komornika. Tym razem do licytacji przystąpiła spółka z Rzeszowa i Gmina Bukowsko. Spółka FLOTEX POLSKA Sp. z o.o. z/s w Rzeszowie nabyła prawo użytkowania wieczystego gruntu wraz z odrębnym od gruntu prawem własności budynku restauracyjno-pensjonatowego z zapleczem technicznym o powierzchni użytkowej 730 m², budynku stacji dolnej niedziałającego wyciągu narciarskiego o powierzchni 41,83 m² (maszynownia), pozostałości infrastruktury wyciągu narciarskiego – instalacji do naśnieżania, oświetlenia terenu, kolejek linowych WNTC-75 – za kwotę 1.173.320,75 zł. W sprawie nie doszło jeszcze do wydania postanowienia o przysądzeniu prawa własności. Mając na uwadze losy poprzedniej licytacji, jest to kwestia kilku miesięcy. Na nieruchomościach w Karlikowie i Przybyszowie ciążyły liczne hipoteki przymusowe, wpisane jeszcze w 2006 r. przed wszczęciem egzekucji. Wierzyciele hipoteczni mają prawo pierwszeństwa w zaspokojeniu swoich wierzytelności. Decyduje chwila wpisu hipoteki do ksiąg wieczystych. Z egzekucji byłego wyciągu w Karlikowie Gmina odzyska jedynie koszty poniesione podczas egzekucji. W części zaspokojony zostanie wierzyciel, którego hipoteka wpisana była na pierwszym miejscu. Istotą i głównym celem postępowań sądowych i egze-

kucyjnych było doprowadzenie do przejścia wyciągu przez poważnych inwestorów. Gmina nie jest stratna, gdyż jeszcze przed licytacją wyciągu, skierowałam te same tytuły wykonawcze do komornika w Lesku i w Rzeszowie. Gmina dołączyła się do licytacji majątku dłużnika, położonego w Dołżycy koło Cisnej. Udało się na czas uzyskać w sądzie w Łodzi, klauzule wykonalności na tytuły administracyjne, dotyczące zaległych podatków od nieruchomości. Dłużnik chcąc uniknąć licytacji w Dołżycy spłacił wierzycieli w tym Gminę Bukowsko i pokrył koszty egzekucyjne. Gmina odzyskała łącznie kwotę 63.893,80 zł w tym kwotę 60.630,45 zł tytułem należności podatkowych za lata 2015-2019 wraz z odsetkami. Tytułem opłaty za użytkowanie wieczyste za lata 2016-2018, gmina odzyskała łącznie kwotę 46.049,42 zł. Dwa dni po spłacie wierzycieli, dłużnik nie czekając na postanowienie komornika o umorzeniu egzekucji – przeniósł majątek na żonę. Być może jest to impuls do kolejnych postępowań wobec dłużnika, który wyzbył się majątku z pokrzywdzeniem właścicieli.

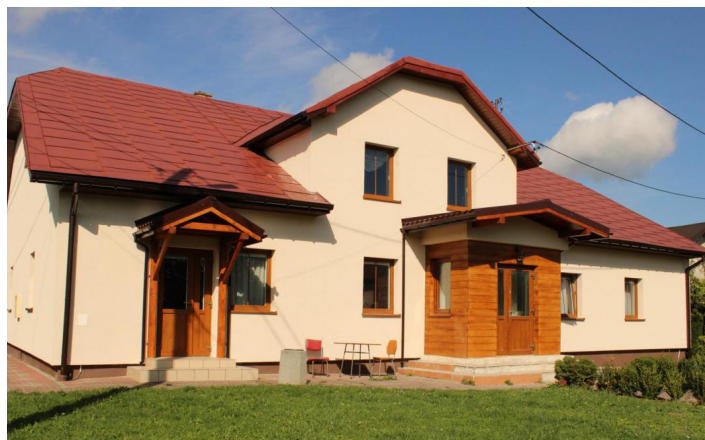
Wójt gminy, Marek Bańkowski zdradza, że Inwestor, który kupił nieruchomość w Karlikowie ma też plany, by to miejsce było wykorzystywane turystycznie, również latem. Infrastruktura wyciągu jest obecnie mocno przestarzała i zdewastowana. Odbudowa wyciągu może potrwać kilka lat. Był to wyciąg orczykowy, obecnie narciarze oczekują wyciągu krzeselkowego. Remontu i inwestycji wymaga też maszynownia. Budynek hotelu i restauracji może nie jest jeszcze w tragicznym stanie, ale wewnątrz uległ dewastacji. Dobrze się składa dla Inwestora jak i mieszkańców okolicznych miejscowości, że przystąpiono do remontu zniszczonej drogi w stronę dawnej wsi Przybyszów, która prowadzi do wyciągu w Karlikowie. Środki na remont drogi w kwocie 1,5 miliona złotych pochodzą z Polskiego Ładu, skierowane są do miejscowości popegeerowskich.

Mam nadzieję, że nowy właściciel przywróci to miejsce do świetności. Jest to najdłuższy stok w regionie, z ciekawą historią narciarstwa podkarpackiego.

r. pr. Katarzyna Podgórska-Żytka

Dom Ludowy w Woli Sękowej po generalnej termomodernizacji

22 września 2023 nastąpiło odebranie budynku Domu Ludowego w Woli Sękowej, który przeszedł gruntowną termomodernizację. Budynek wybudowany w czynie społecznym w latach 50-tych wymagał gruntownego docieplenia, aby spełniać wymogi lokalu użyteczności publicznej i służyć społeczności lokalnej przez cały rok kalendarzowy.

W ramach prac remontowych przeprowadzono termomodernizację ścian zewnętrznych, modernizację przegrody stropu oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Ta niezwykle ważna inwestycja dla mieszkańców Woli Sękowej została zrealizowana dzięki dofinansowaniu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 66 947,70 zł oraz środkom finansowym pochodzą-

cych z budżetu gminy, funduszu sołectkiego Woli Sękowej oraz ze sprzedaży drzewa z mienia wiejskiego. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 276 233,31 zł.

opr. Joanna Olchawa

Budowa przedszkola i żłobka coraz bliżej końca

Zakończył się kolejny etap budowy szkoły, przedszkola i żłobka (nowego multifunkcyjnego budynku) w Bukowsku.

W dniu 25 października 2023 r. zostały odebrane prace budowlane, efektem których jest zamontowanie windy, wykonanie instalacji, tynków, parapetów i posadzek w całym budynku. Niebawem zostanie ogłoszony kolejny przetarg na etap końcowy, aby w przyszłym roku zakończyć budowę!!!

26 listopada 2023 r. w gminie Bukowsko poczuliśmy już świąteczny klimat!

A to za sprawą Kiermaszu Kultury Wołoskiej i przedświątecznego jarmarku rękodziela i produktów lokalnych w zimowej aurze. Mimo śnieżnej i mroźnej pogody Kiermasz, jak co roku cieszył się dużym zainteresowaniem. Było niezwykle gwarno, smacznie i świątecznie. Wystawcy zadbali, aby każdy zwiedzający mógł znaleźć coś dla siebie lub swoich bliskich.

Cykliczne wydarzenie inspirowane tradycją osadników wołoskich, zamieszkujących niegdyś naszą gminę, pozwala zaprezentować zachowane w naszej kulturze karpackie tradycje kulinarne, rzemieślnicze i rękodzielnicze. Promuje jednocześnie ekologiczne, lokalne produkty.

Na stoiskach Kół Gospodyń Wiejskich z Bukowska, Nowotańca,

Nadolan, Nagórzan, Pobiedna, Wolicy i Zboisk gościła kuchnia regionalna z wołoską nutą oraz świąteczne wypieki. Swoją bardzo bogatą ofertę kulinarną zaprezentowały również firmy z naszej gminy.

Ozdoby świąteczne własnoręcznie przygotowane przez rodziców i nauczycieli trzech szkół gminy Bukowsko oraz lokalnych artystów rękodzielników zachwycały różnorodnością, oraz oryginalnością.

Z kuchni polowej serwowano, natomiast gorący wołoski gulasz, nieoceniony w tak mroźną listopadową niedzielę.

Warsztaty kowalstwa prowadzone przez Agnieszkę i Filipa Pasek z Kuźni Skarbów, żywe zwierzęta z Zagrody przyrodniczo-edukacyjnej w Bukowsku oraz zajęcia plastyczne z Katarzyną Masłowicz i Moniką Klimek z Centrum Usług Społecznych w Bukowsku na piętrze remizy OSP KSRG Bukowsko, były atrakcją nie tylko dla dzieci. Również dorośli chętnie korzystali z przygotowanej oferty.

W trakcie Kiermaszu poznaliśmy również uczestników konkursu "Bądź jesienią bezpieczny na

drodze" realizowanego w ramach projektu pt. „Świadomy więc bezpieczny”. Wyłonienie zwycięzców było dużym wyzwaniem, ponieważ każda z 59 prac, która wpłynęła na konkurs była wyjątkowa. Wszystkie dzieci otrzymały dyplomy i nagrody.

Gratulujemy zwycięzcom, a wszystkim uczestnikom dziękujemy za tak liczny udział w konkursie propagującym zasady bezpiecznego poruszania się po drogach.

Wierzymy mocno, że taka forma edukacji zwiększy świadomość

noszenia odblasków lub kamizelek odblaskowych po zmroku i stosowania obowiązkowych elementów bezpieczeństwa na drodze, wśród dzieci i ich rodziców.

Projekt realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej we współpracy z gminą Bukowsko pt. „Świadomy więc bezpieczny” finansowany został ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym Ministerstwa Sprawiedliwości.

opr. Joanna Olchawa

Fundusz
Sprawiedliwości

Ministerstwo
Sprawiedliwości

Sfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości

Bitwa o remizy jest nasza

314 gmin w całej Polsce z najwyższą frekwencją w październikowych wyborach parlamentarnych zostało wyróżnionych w akcji „Bitwa o remizy”.

W ramach akcji w każdym powiecie, z wyłączeniem miast na prawach powiatu, w gminie do 20 tys. mieszkańców z najwyższą frekwencją – uzyskaną w wyborach do Sejmu i Senatu RP – jednostki OSP otrzymają do 1 mln zł dotacji na termomodernizację, remont lub wyposażenie remiz. Wśród zwycięzców w powiecie sanockim znalazła się nasza gmina. Na spotkaniu w dniu

17 listopada Prezes WFOŚiGW w Rzeszowie Adam Skiba oraz Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Sanoku bryg. Grzegorz Oleniacz przekazali druhom zasady przyznania dotacji. Podczas spotkania druhowie zdecydowali, że przyznana dotacja zostanie podzielona między wszystkie jednostki z terenu naszej gminy.

Dziękujemy wszystkim mieszkańcom, którzy poszli na wybory, to dzięki Wam, zwiększy się bezpieczeństwo nas wszystkich.

opr. Diana Błażejowska

Nagrody w konkursie "Planuję, Kupuję. Gotuję - nie marnuję" dla naszych gminnych KGW

We wtorek 26 września br. w Filharmonii Podkarpackiej im. Artura Malawskiego w Rzeszowie odbyła się uroczysta gala z okazji 30-lecia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

Podczas uroczystości wręczone zostały nagrody finansowe dla KGW, które zgłosiły swoje potrawy w konkursie "Planuję, Kupuję. Gotuję - nie marnuję". Spośród wszystkich zgłoszonych potraw wyłoniono dziesięć Kół, które otrzymały równoważne nagrody pieniężne

w wysokości 2 500 zł. Laureatami konkursu zostały dwa Koła z gminy Bukowsko: KGW „Nagórzanki” z Nagórzan nagrodzone za Kluski śląskie i KGW z Nadolan za Chłodnik owocowy. Serdecznie gratulujemy Paniom z naszych gminnych Kół!

Opr. Joanna Olchawa

Nagrody Organu Prowadzącego dla nauczycieli

Końcem listopada zostały wręczone nauczycielom ze szkół z terenu gminy Bukowsko Nagrody Organu Prowadzącego. Wyróżnienia przyznano za znaczące osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, za osiągnięcie dobrych wyników w nauczaniu, wdrażanie nowatorskich metod nauczania i wychowania, aktywny udział w pracach zespołowych, oraz w życiu szkoły i jej reprezentowanie na zewnątrz.

Podczas oficjalnego wręczenia nagród Pan Wójt Marek Bańkowski podziękował za trud codziennej, niełatwej pracy. Dziękując za kreatywność, cierpliwość i wyrozumiałość, życzył pedagogom spokoju, zdrowia, sukcesów w życiu prywatnym i zawodowym. Zaznaczył, że nasze szkoły mogą poszczycić się znakomitą kadrą nauczycielską, otwartą na innowacje i zaangażowaną w aktywizowanie

uczniów do twórczej i efektywnej pracy.

Wśród nagrodzonych znaleźli się nauczyciele: Katarzyna Dworżańska-Bobko, Joanna Ostrowicka, Mariusz Prajzner, Aneta Wojtanowska, Alicja Maczuzak-Golonka, Anita Sokołowska.

Nagrodzonym składamy serdeczne gratulacje, życząc radości, cierpliwości, serca do pracy i satysfakcji z jej efektów.

Joanna Niemiec-Hnat

Rozwój potencjału ULRA w Woli Sękowej

Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej to placówka znana w wielu środowiskach zainteresowanych rzemiosłem.

Prowadzi formy szkoleniowe nawiązujące do skandynawskiej idei szkół ludowych dla dorosłych.

Po wielu trudnych latach związanych z walką o przetrwanie Ul w Woli Sękowej wypracował sobie atrakcyjny program, dobrze wyposażoną bazę lokalową oraz rozpoznawalną markę.

Dużą rolę dla odegrało tu wsparcie finansowe uzyskiwane z Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Uniwersytetów Ludowych na lata 2020-2030. Obecnie organizacja realizuje projekt: Rozwój potencjału ULRA w Woli Sękowej. Zadanie obejmuje, m.in.: remont i doposażenie pomieszczeń, rozwój kompetencji

kadry, promocję formuły kształcenia metodą grundvigańską.

Projekt zakłada również opracowanie programu 7-miesięcz-

nego kursu środowiskowego uniwersytetu ludowego. Zapraszamy liderów lokalnych organizacji społecznych oraz osoby zainte-

resowane działaniami związanymi z ochroną dziedzictwa kulturowego do kontaktu z naszą organizacją. Umożliwi nam to udoskonalenie programu kursu planowanego w kolejnej edycji PWRUL

Dzięki wsparciu Narodowego Instytutu Wolności udało nam się wyposażyć pracownię ceramiczną i rozwinąć ten kierunek zajęć. Obecnie pracujemy nad adaptacją byłego, opustoszałego sklepu w Woli Sękowej na potrzeby pracowni. Chcemy prowadzić w niej również zajęcia ceramiczne dla mieszkańców gminy zainteresowanych tą dziedziną.

Kontakt – Beata Woroniec
tel. 662-487-667

Narodowe Święto Niepodległości w gminie Bukowsko

Tegoroczną uroczystość w dniu 11 listopada 2023 r. uczyli wspólnie mieszkańcy, delegacje gminnych szkół, jednostek OSP, sołectw, Młodzieżowej Rady Gminy i władz samorządowych.

Po Mszy Św. odprawionej w kościele parafialnym w Bukowsku w intencji Polski i ofiar poległych za naszą wolność oraz złożeniu wieńców pod obeliskiem Józefa Piłsudskiego, program artystyczny przygotowany przez młodzież i nauczy-

cieli zaprezentował Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie. Ciekawe scenki patriotyczne odgrywali uczniowie klasy trzeciej pod kierunkiem wychowawczynie Bożeny Skubisz. Utwory muzyczne dobrane do powagi uroczystości wykonał chór szkolny

pod opieką Leszka Pyrcaka, natomiast tańce narodowe Poloneza i Krakowiaka zatańczyli uczniowie z zespołu szkolnego Kłokoczka, pod czujnym okiem Mariusza Prajznera.

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości w naszej gminie zwieńczyły cykl obchodów przygotowanych w każdej z gminnych szkół.

10 listopada program artystyczny przygotowany na gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości obejrzała społeczność szkolna Zespołu Szkół w Pobiednie. Uroczysta akademia zakończyła się wręczeniem nagród i pamiątkowych dyplomów laureatom Szkolnego

wym, tradycji, rodzinie, dbałości o język i wizerunek Polaka – Patrioty. Akademia miała przypomnieć o trudnych czasach, kiedy Polska jako kraj nie istniała na mapie Europy i uświadomić, że mamy dziś szczęście doraść i żyć w wolnym kraju. Była wyrazem wdzięczności dla tych wszystkich, którzy brali udział w walce o Niepodległość.

W Zespole Szkół w Nowotańcu natomiast uczniowie zainicjowali konkurs poezji patriotycznej, oddając tym samym hołd Ojczyźnie. W tym konkursie poezji o Polsce, dusze młodych artystów tańczyły na strunach słów, układając je jak kunsztowną choreografię.

Konkursu Poezji Patriotycznej „Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my żyjemy...”

105. rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę uroczystość świętowano również 7 listopada w Zespole Szkół w Bukowsku. Podczas akademii uczniowie klasy VI recytowali teksty i wiersze patriotyczne, dotyczące ważnych wydarzeń z historii Polski, przedstawiali refleksje na temat patriotyzmu we współczesnym świecie w scenkach rodzajowych. Wideo słowno-muzyczne poświęcone było symbolem narodo-

Każdy werset był jak kwiat, rozwijający się na polu wolności, nasycony aromatem miłości do Ojczyzny.

Każda z tych uroczystości była wzruszającą, cenną lekcją patriotyzmu. Uczestnicząc corocznie w obchodach Święta Niepodległości, dajemy wyraz pamięci o tych wszystkich, dzięki którym żyjemy dzisiaj w wolnej Polsce.

Dziękujemy za wspólne świętowanie.

opr. Joanna Olchawa

Powstał sad starych odmian drzewek owocowych

W dniu 23 października br. młodzież z naszej gminy wzięła udział w warsztatach zakładania tradycyjnego sadu. Przyrodnicy z Arboretum w Bolestraszczykach przybliżyli młodzieży metody szczepienia starych odmian oraz ich walory przyrodnicze i zdrowotne.

Dzięki zaangażowaniu młodzieży oraz pracowników Urzędu Gminy w Bukowsku na działce przy Samorządowym Przedszkolu w Zespole Szkół w Bukowsku zostały posadzone stare odmiany jabłoni, czereśni i derenia. Uczestnicy warsztatów zdobyli praktyczne umiejętności sadzenia drzewek owocowych i pielęgnowania założonego sadu. Prace polowe zainteresowały również przedszkolaki, które z zainteresowaniem i uwagą obserwowały sadzenie i zabezpieczanie drzewek.

Po kilku latach stare odmiany drzew, przy ich odpowiedniej pielęgnacji odwdzięczą się niezwykle pysznymi owocami, których często smaki i aromaty znamy z dzieciństwa. Owoce z tych sadów są nie tylko wyjątkowo smaczne, ale przede wszystkim mają cenne wartości biologiczne dla naszego zdrowia.

Drzewa zostaną opatrzone tabliczkami, gdzie znajdują się informacje o danym gatunku drzewa i jego owocach. Dzięki czemu sad będzie miejscem promocji starych odmian drzew owocowych i edukacji ekologicznej dla mieszkańców naszej gminy. Posadzony sad stanie się również docelowo bazą do szczepienia drzew w naszych przydomowych ogródkach.

Tak cenna przyrodniczo inicjatywa została zrealizowana przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku we współpracy z gminą Bukowsko i Zespołem Szkół w Bukowsku w ramach projektu "Rampa dialogu obywatelskiego II". Projekt uzyskał dofinansowanie z Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich #NOWEFIO na lata 2021-2030.

opr. Joanna Olchawa

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030

Koło Gospodyń Wiejskich w Nadolanach wraz z sołectwem Nadolany tradycyjnie już końcem września organizowało Święto Ziemniaka. Dziedzictwem kulturalnym naszego regionu są nie tylko zabytki czy muzyka, ale również kuchnia regionalna.

Dawne receptury cieszą się zainteresowaniem coraz większej liczby gospodyń, które z sentymentem i szacunkiem sięgają do tradycji. W Domu Strażaka w Nadolanach na zaproszonych gości czekały przygotowane w ciekawy sposób potrawy, w których królowały pyszności i smakołyki z udziałem ziemniaków, poczynawszy od znanych wszystkim pierogów ruskich i frytek, poprzez ziemniaczane gołąbki na kilku rodzajach zapiekankę z ziemniaków kończąc.

Imprezę uświetnił spektakl „Bukowskie Wesele” wystawiony przez Grupę Teatralną NaTak po raz drugi w naszej gminie. Spektakl ponownie został przyjęty entuzjastycznie, co świadczy o ogromnej potrzebie mieszkań-

ców obcowania ze sztuką. Tym bardziej, że tradycje teatralne w Nadolanach są wciąż bardzo żywe. Teatr amatorski prowadzony tu niegdyś przez p. Silarskiego skupiał sporą grupę miłośników teatru na scenie oraz na widowni. W spektaklu wzięła również udział Kapela Ludowa Bukowianie, która bawiła muzyką ludową i biesiadną zgromadzonych gości również na potańcówce.

Cieszymy się, że kultywowanie tradycji kulinarnych oraz kulturalnych regionu jest bliskie mieszkańcom naszej gminy i inspiracją do ciekawych inicjatyw lokalnych. Gratulujemy organizacji wydarzenia i inwencji twórczej w przygotowaniu potraw.

opr. Joanna Olchawa

Święto Ziemniaka w Nadolanach

Drugi rok działalności Uniwersytetu Samorządności w gminie Bukowsko

Warsztaty lokalnego rękodziela, które na stałe weszły w ofertę Uniwersytetu Samorządności w naszej gminie, rozpoczęły się w czerwcu br. od wire wrappingu z Katarzyną Onacko instruktorką Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej.

Dwunastoosobową grupę mieszkańców Powiatu Sanockiego instruktorka wprowadziła w tajniki drutowania, opowiedziała o materiałach i dodatkach, pokazała, jak używać narzędzi i przyborów. Dzięki tej technice udało się stworzyć niezwykle oryginalną, bardzo trwałą i piękną biżuterię. Ośmiogodzinny proces twórczy przyniósł niesamowite efekty.

Tajniki powstawania i trwałości ceramiki mogli poznać uczestnicy warsztatów lipcowych z artystką ceramiki Katarzyną Ziomek. 18 lipca uczestnicy rozpoczęli prace z gliną tworząc proste formy za pomocą techniki wyciskania z kuli oraz techniki walczków. Ulepione wyroby pozostawiono do wyschnięcia na kolejny tydzień, po czym wypalono na biskwit w piecu do ceramiki w pracowni pani Katarzyny „PePesza Ceramik”. W dniu 25 lipca odbyło się drugie spotkanie, podczas którego uczestnicy mogli sprawdzić swoje siły w malowaniu angobami i zapoznać się z zawiłościami szkliwienia. Po wypaleniu w piecu przez instruktorkę, piękne i kolorowe dzieła trafiły do ich twórców.

Kolejne warsztaty z sitodru-

ku prowadziła w sierpniu, dla słuchaczy Uniwersytetu Samorządności artystka Maria Kondrad. W czasie zajęć uczestnicy poznali teorię sitodruku, wykonali matryce bez użycia światłoczułej emulsji i wydrukowali samodzielnie swoje projekty. Kreatywność uczestników przeszła najsmielsze oczekiwania instruktorki. Powstały wspaniałe i kolorowe grafiki, zarówno na płótnie jak i na koszulkach.

Podstawy starożytnej sztuki użytkowej, jaką jest makrama uczestnicy mieli okazję poznać na warsztatach Eweliny Matusiak- Wyderki wykładowczyni ULRA. Jak się okazało, dzięki tej technice można ze zwykłego sznurka tworzyć niezwykle, eleganckie dzieła – dekoracje, makaty, bądź przedmioty użytkowe – torebki, abażury, biżuterię, kwiatniki czy firanki. Plecenie makramy, jak przyznali sami uczestnicy, daje ogromną przyjemność i mnóstwo satysfakcji oraz rozwija kreatywność. Może być również doskonałym sposobem na relaks.

Na wrześniowych zajęciach z Joanną Rey, mieszkańcy naszego powiatu rozpoczęli przygodę z filcowaniem na mokro od rozpoznawania rodzajów wełny czesa-

nej oraz rozkładania jej na płatki. Kolejnym etapem było ułożenie własnego obrazu oraz sfilcowanie wełny na mokro. Efektem 8-godzinnych warsztatów były przepiękne obrazy, kwiaty oraz uroczyste zawieszki, idealne na Święta Bożego Narodzenia.

Tegoroczne zajęcia na Uniwersytecie Samorządności zakończyły listopadowe warsztaty słomkarskie z Marią Krawczuk, światowej sławy słomkarką i mistrzynią Ukrainy. Mistrzyni z ogromną wyrozumiałością tłumaczyła i prezentowała kolejne nietrawne sploty. Efektem bardzo intensywnych warsztatów były przepiękne anioły, kłosy, liście i stroiki zrobione własnoręcznie przez uczestniczki.

Mamy nadzieję, że będziemy mieć okazję na kolejnych warsztatach poznać pełen kunszt artystki, która w swojej kolekcji posiada niezliczone bogactwo wzorów de-

cina Gąbki dyrektora Jednostki Certyfikującej Eko Gwarancja PTRE, oraz ponownie Tomasza Kędziory wicedyrektora jedyne-go na świecie Technikum Pszczelarskiego w Pszczelej Woli. Na uczestników i gości czekał ponadto bufet pełen miodnych smakołyków i przekąsek oraz cała gama produktów pszczelich od bartników z gminy Bukowsko: Józefa Płonki, Eugeniusza Ogrodnika oraz Zygmunta Słyszka i sprzęt pszczelarski oferowany przez Przedsiębiorstwo Nasienne -Centrala Nasienna z Sanoka. Gościliśmy również w tym roku przedstawiciela Gospodarstwa Pszczelarskiego M & M Apibieszczady.

Projekt realizowany przez gminę Bukowsko w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025, w ramach II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”

koracyjnych i użytkowych.

W program Uniwersytetu Samorządności wpisana jest także na stałe Konferencja Pszczelarska, gromadząca liczną grupę pasjonatów pszczelarstwa. W tym roku uczestnicy mieli okazję wysłuchać wykładu Mar-

dofinansowany został ze środków budżetu Województwa Podkarpackiego.

Opr. Joanna Olchawa

PODKARPACKIE
przestrzeń otwarta

Zadanie realizowane w 2023 roku w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025 na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności”

Czas na podkarpacką młodzież!

Na przestrzeni ostatnich miesięcy mogliśmy obserwować bardzo dużą aktywność młodzieży w naszej gminie. A to za sprawą inicjatywy Młodzieżowej Rady Gminy Bukowsko oraz młodzieży spoza rady realizującej projekt "Rozwojowa Rada Młodzieżowa z Bukowska" przy współpracy i pod patronatem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej i Gminy Bukowsko.

Końcem września Młodzieżowa Rada Gminy wraz z opiekunami z Towarzystwa zorganizowała rajd rowerowy na trasie Bukowsko - Tokarnia - Bukowsko, szlakiem dawnych odkrywek naftowych w naszej

gminie. Trasa rajdu, miejsca postojowe związane z historią gminy oraz wspólny poczęstunek zostały opracowane przez młodzież i dla młodzieży. Celem rajdu była popularyzacja aktywnego spędzania czasu

wolnego na łonie przyrody, wzmocnienie tożsamości lokalnej oraz integracja wokół wspólnego celu. To przedsięwzięcie zwiększy również potencjał młodzieżowego organu w Gminie Bukowsko poprzez podniesienie kompetencji organizacyjnych młodzieżowych liderów. Mamy nadzieję, że fantastyczna atmosfera i aktywnie spędzony czas, zachęcą młodzież do kolejnych wspólnych działań.

Natomiast końcem października w ramach projektu młodzież z naszej gminy i opiekunowie wzięli udział w warsztatach w Podkarpackim Centrum Nauki "Łukasiewicz" w Rzeszowie oraz zwiedzili interaktywną ekspozycję. Miejsce, w którym można do woli eksperymentować, testować, pytać, doświadczać i rozwijać naukowe zainteresowania, wzbudziło ogromne zainteresowanie wszystkich uczestników. 200 interaktywnych eksponatów oraz 5 w pełni wyposażonych pracowni warsztatowych: Fablab, Pracownia Robotyka, Pracownia Biologia i Ekologia,

Pracownia Chemia, Pracownia Fizyka, jest doskonałym miejscem na rozbudzenie ciekawości, talentów i zainteresowań młodzieży oraz na kształtowanie przyszłych preferencji zawodowych. Transformacja sposobu myślenia i działania młodzieży, przy wskazaniu kariery zawodowej związanej z inteligentnymi specjalizacjami Województwa Podkarpackiego, może stać się atrakcyjną drogą samorealizacji i satysfakcji zawodowej.

Ponieważ zrealizowane działania były odpowiedzią na aktualne potrzeby młodzieży na terenie gminy Bukowsko, udział w nich pozwoli młodzieży na zwiększanie aktywności i samoorganizacji obywatelskiej, w efekcie przyczyniając się do budowania i powiększania kapitału społecznego (tworzenia więzi społecznych, budowania zaufania i aktywności wolontariackiej w organizacjach obywatelskich).

Realizacja pomysłów młodzieży w ramach projektu pn. "Rozwojowa Rada Młodzieżowa z Bukowska", była możliwa dzięki uzyskanemu dofinansowaniu w kwocie 10 000 zł w konkursie "Przystanek - Czas na Podkarpacką Młodzież" z Fundacji Misji Obywatelskiej, będącej operatorem Funduszu Młodzieżowego na Podkarpackiu na lata 2022-2033.

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Promocji, Szkolenia i Operacyjności

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności -
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Fundusz Młodzieżowy na lata 2022-2033

Program pod patronatem Pełnomocnika Rządu ds. polityki młodzieżowej

Rządowy Program
Fundusz Młodzieżowy
na lata 2022-2033
Fundusz
Młodzieżowy

FUNDACJA
Misji Obywatelskiej

Nowy samochód w jednostce OSP Pobiedno

24 listopada 2023 r. był niezwykle ważną datą dla jednostki OSP w Pobiednie. Po rocznych staraniach Druhów jednostki przy wsparciu Wójta Marka Bańkowskiego oraz urzędników Urzędu Gminy i Radnych gminy Bukowsko, do Pobiedna dotarł nowy samochód ratowniczo-gaśniczy. Jest to pierwsze fabrycznie nowe auto w stuletniej historii Jednostki. Całość inwestycji opiewała na kwotę 442 600 zł. Zakup samochodu był możliwy dzięki pozyskanemu dofinansowaniu z Ministerstwa Klimatu i Środowiska, NFOŚiGW, WFOŚiGW w Rzeszowie w kwocie 200 000 zł, z Gminy Bukowsko 100 000 zł, Banku PKO BP w 15 000 zł, PRDIM SANOK 10 000 zł, Nadleśnictwa Komańcza 2 000 zł, Nadleśnictwa Lesko 2 000 zł oraz Nadleśnictwa Rymanów 1 000 zł.

Strażacy ochotniczy z Pobiedna, wyrażają swoją ogromną wdzięczność wszystkim osobom zaangażowanym w pozyskanie samochodu oraz osobom, które wsparły potrzebę Jednostki oraz całej lokalnej społeczności. Zakup ten znacząco wzmocni Nasze wspólne bezpieczeństwo.

Ekopracownia zielone serce szkoły

31 października br. została oficjalnie otwarta Ekopracownia w Zespole Szkół w Bukowsku, powstała dzięki dofinansowaniu w formie dotacji w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej realizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Na ten cel szkoła pozyskała 50 000 zł, co stanowi 90% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.

W uroczystej inauguracji pracowni udział wzięli Adam Skiba prezes WFOŚiGW w Rzeszowie, Piotr Uruski poseł na Sejm RP, Damian Biskup radny Powiatu Sanockiego, Marek Bańkowski wójt gminy Bukowsko i przedstawiciele Urzędu Gminy oraz dyrektorzy szkół gminnych, radni i zaproszeni goście.

Pracownia wyposażona została w meble, gry dydaktyczne, monitor multimedialny, materiały i eksponaty przyrodnicze oraz mikroskopy. Nowoczesna edukacja ekologiczna wsparta odpowiednimi narzędziami wzmocni naturalną ciekawość świata dzieci i da okazję do poznawania i przeżywania, obserwowania oraz działania.

czadzkiego Parku Narodowego w Ustrzykach Dolnych. Była to ciekawa, oryginalna lekcja z elementami przyrody, biologii, geografii i historii.

Również edukacja leśna była ważnym elementem realizacji projektu. Na lekcji przyrody w klasie IV odbyło się spotkanie z leśnikiem Markiem Woskowiczem z Nadleśnictwa Lesko. Czwartoklasiści z dużym zainteresowaniem wysłuchali ciekawostek o życiu mieszkańców lasu. Zadawali dużo pytań, dzieląc się przy tym swoimi spostrzeżeniami z przygód leśnych. W wyniku działań projektowych pozytywnie kształtujących, postawy proek-

Upowszechnienie wiedzy i aktywizacja społeczności lokalnych do działań zmierzających do świadomego czerpania z zasobów naturalnych, jest podstawowym celem realizowanego projektu.

Taki cel przyświecał także wycieczce klas trzecich do Ośrodka Edukacji Ekologicznej „Herendówka” w Odrzechowej z okazji Światowego Dnia Drzewa. Spotkali się tam z Barbarą Kułak - specjalistką SL ds. ochrony przyrody i edukacji leśnej z Nadleśnictwa Rymanów. 11 września br. również w ramach projektu miał miejsce happening ekologiczny Eko - Rajd. Najmłodszy uczniowie szkoły z klas I - III w wyszli na ulicę Bukowska

z przygotowanymi przez siebie plakatami i transparentami ekologicznymi. Wędrownka była doskonałą okazją, by poznawać okolicę oraz kształtować i promować postawy proekologiczne. Kontynuacją Eko-Rajdu była wyprawa z klas IV – VIII z Woli Piotrowej pasmem Bukowicy przez szczyt Tokarnia (778m n.p.m.) do Bukowska. Idąc przez malownicze tereny, młodzież podziwiała krajobrazy i odkrywała walory przyrodnicze kompleksów leśnych. Głównym celem rajdu była popularyzacja turystyki pieszej, poznawanie okolicy, propagowanie czynnego wypoczynku.

Lekcje w terenie zajmują ważne miejsce w nowoczesnym systemie kształcenia. Są boga-

tym źródłem wiedzy o świecie, a więc niezbędnym elementem w nauczaniu przyrody. Dzięki nim uczniowie zdobywają informacje w sposób aktywny, drogą doświadczeń i bezpośrednich obserwacji.

Gratulujemy wszystkim osobom zaangażowanym w realizację projektu. Wierzmy, że nauka w nowoczesnej i doskonale wyposażonej Ekopracowni w naszej gminnej szkole, przyczyni się do wzrostu zainteresowania przyrodą, a dla wielu uczniów okaże się też wstępem do realizacji ambitnych inicjatyw podejmowanych w trosce o klimat i środowisko.

Opr. Joanna Olchawa

W ramach projektu zorganizowano ponadto dwie wycieczki edukacyjne, rajd i happening z udziałem dzieci oraz ekologiczny konkurs poetycki "Bukowieko".

Młodzież z klas V i VI odwiedziła Ośrodek Edukacji Ekologicznej - Muzeum Przyrodnicze Biesz-

logiczne wśród dzieci i młodzieży oraz rodziców, zostanie zwiększony poziom świadomości na temat przeciwdziałania emisjom, odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnego transportu, zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

WFOŚiGW
RZESZÓW

EKOPRACOWNIA
zielone serce szkoły

"EKOPRACOWNIA" zrealizowana w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej" finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie - dofinansowanie w formie dotacji w kwocie 48884,40 zł."

Wyjazd do Markowej

W zimowej scenerii 28 listopada 2023r. odbył się studyjny wyjazd uczniów ZS Bukowsko do Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej oraz Skansenu – Muzeum Wsi Markowa.

Była to wyjątkowa, niepowtarzalna, niezapomniana lekcja, która przeniosła uczniów klas VI - VIII w czasie, pokazując im prawdziwe oblicze bohaterstwa. Podczas tej wizyty młodzi ludzie wraz z opiekunami mieli okazję zobaczyć, jak wyglądało życie rodziny Ulmów oraz dowiedzieć się, jak wiele odwagi trzeba było mieć, by

w tak trudnych czasach wykazać się człowieczeństwem. To poruszające doświadczenie, na pewno, zainspiruje wszystkich uczestników do bycia odważnym, do czynienia dobra w świecie. Wyjazd został zrealizowany dzięki współpracy naszej szkoły ze Stowarzyszeniem Forum Współpracy i Rozwoju w Rzeszowie w ramach projektu patriotycznego „Wzór odwagi: Historia rodziny Ulmów” w ramach programu pn. „Program Wsparcia Edukacji” zaakceptowanego przez Ministra Edukacji i Nauki. Przedsięwzięcie to zostało uhonorowane

również patronatem Podkarpackiego Kuratora Oświaty. Koordynatorem projektu w szkole jest p. A. Maczużak – Golonka. Dodatkowo uczniowie mieli okazję zobaczyć w kościele w Markowej sarkofag, wykonany z brązu, z doczesnymi szczątkami Rodziny Ulmów, przeniesionymi z miejscowego cmentarza. Wcześniej młodzież skorzystała z atrakcji Parku Trampolin Grawitacja w Rzeszowie. Był to wyjazd pełen wielu wrażeń, ale i refleksji.

opr. Alicja
Maczużak Golonka

Międzyprzedszkolny Konkurs „Jesiennej piosenki”

17 listopada 2023 r. w Przedszkolu Samorządowym w Bukowsku odbył się Międzyprzedszkolny Konkurs „Jesiennej piosenki”, w którym wzięło udział 28 uczestników z placówek przedszkolnych naszej gminy. Jury w składzie: p. E. Kseniak, p. J. Niemiec - Hnat, p. Rakoczy - Król, biorąc pod uwagę dobór tekstu, interpretację, ogólny wyraz artystyczny, przyznało równorzędne nagrody. Wyróżnieni otrzymali pamiątkowe dyplomy, upominki od Dyrekcji ZS, a ufundowane przez Radę Rodziców z przedszkola. Przedszkolakom gratulujemy pięknych występów, nauczycielom dziękujemy za zaangażowanie i udział w rywalizacji konkursowej, rodzicom za pomoc w organizacji.

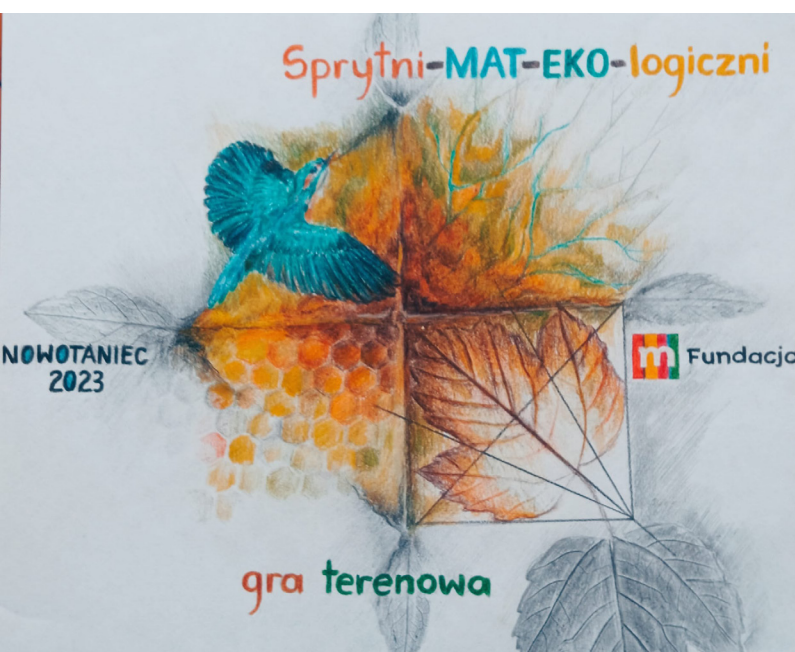
Opr. Zespół ZS w Bukowsku

Innowacja Matematyczni-EKO-logiczni

Innowację wdrożyliśmy wiosną 2023 roku. Jej istotą jest połączenie matematyki z naukami przyrodniczymi. Ważne dla nas jest to, by uczniowie widzieli jej użyteczność w sytuacjach życia codziennego, ale też w sytuacjach kształtujących i promujących postawy proekologiczne.

Podczas warsztatów wykonywaliśmy przedmioty codziennego użytku z odpadów recyklingowych, rozmawiając przy okazji o zagadnieniach związanych z bryłami, pojemnością, symetrią oraz wielokrotnościami liczb naturalnych przy obliczaniu ilości potrzebnego materiału. W czasie zajęć „Oszczędzanie przez zgniatanie” zgniataliśmy plastikowe butelki tak, by zajmowały jak

najmniej miejsca. Przy tej okazji uczniowie poznawali pojęcia takie jak: bryły przestrzenne, objętość, jednostki objętości.

Jesienią wkroczyliśmy w nowy rok szkolny i w nowy etap naszej innowacji. Dzięki wsparciu Fundacji mBanku zrealizowaliśmy projekt Sprytni-MAT-EKO-logiczni; gra terenowa. Gra odbyła się na terenie Dworu Wola Sękowa. Uczestnicy zebrani w drużyny mieli za zadanie, posługując się mapą odnaleźć punkty, w których znajdowały się zadania i je rozwiązać. Tematyka gry związana była z zagadnieniami matematyczno – przyrodniczymi, ale też dotyczyła terenu dworu. Zawodnicy

musieli zadbać o dobry czas, odszukanie właściwych rozwiązań oraz wykonać zadanie bonusowe. Drużyny przyjmowały różne strategie tak, aby jak najlepiej sprostać wyzwaniom. Uczestnicy dzielili się zadaniami, planowali i uzupełniali nawzajem. Dla nas nauczycieli było to też niesłychane wyzwanie - zaplanować logistykę, odpowiednio ułożyć zadania, dobrać je tak, by drużyny mogły autonomicznie pracować. Uczniowie już pytają, kiedy znowu odbędą takie zajęcia. Dla wszystkich było to nowe, ciekawe doświadczenie.

Katarzyna Dworzańska - Bobko

Na najwyższym podium w województwie!

Zespół Szkół w Nowotańcu z dumą ogłasza swoje zwycięstwo w prestiżowym konkursie na "Klimatyczny Zakątek 2", organizowanym przez Samorząd Województwa Podkarpackiego i Stowarzyszenie „EKOSKOP” w Rzeszowie. To wyjątkowe osiągnięcie jest dowodem na niezwykłą determinację i zaangażowanie uczniów klasy 4, ich Rodziców, a przede wszystkim nauczycielki biologii - pani Joanny Ostrowskiej. Dziękujemy wszystkim, którzy pracowali nad tym projektem i byli budowniczymi sukcesu szkoły.

Dyrekcja Zespołu Szkół w Nowotańcu

Obchody Dnia Patrona

W murach Zespołu Szkół w Nowotaniecu, gdzie nauka spotyka się z tradycją, już po raz trzeci świętowaliśmy Dzień Patrona. Dzień ten był jak magiczna podróż przez strony historii, które splecione są niczym wątki pięknej tkaniny życia.

To wyjątkowe wydarzenie, jak kamień milowy w historii naszej społeczności, ukazało, jak głęboko zakorzenione są wartości, którymi kierujemy się na co dzień. Mszą świętą uczciliśmy pamięć Ojca Pankiewicza, piękne kazanie wypełnione było nie tylko słowami, ale także duchem wdzięczności i inspiracji dla nas. Przepelnieni chęcią bycia lepszymi ludźmi, udaliśmy się do szkoły, gdzie nowością tegorocznych obchodów było zorganizowanie zespołowego konkursu wiedzy o życiu i dziele Ojca Pankiewicza. Już wcześniej, podczas eliminacji szkolnych, uczniowie prezentowali swoją wiedzę i zrozumienie nauk i filozofii życia Ojca Anastazego. Uczestnicy konkursu, jak arty-

ści na wielkim płótnie, tworzyli barwny obraz życia Patrona. Ich wiedza i pasja stanowiły ołtarz, na którym składaliśmy hołd tym wartościom, które nadają sens naszej wspólnoty. Niech więc płomień dobroci i szlachetno-

ści, wzniecony przez życie Ojca Pankiewicza, nadal tli się w naszych sercach. Niech każdy z nas, jak artysta tworzący swój niepowtarzalny obraz, znajdzie w sobie pragnienie dzielenia się tym, co najpiękniejsze, dobrem.

Niech ta szkolna podróż przez historię i wartości prowadzi nas ku idei miłości, wiedzy, szacunku i gotowości do niesienia pomocy drugiemu człowiekowi.

**Renata
Preisner- Rakoczy**

W gronie najlepszych!

Z radością informujemy, że Podkarpacka Akademia Innowacji Pedagogicznych przyznała naszym innowatorkom: pani Katarzynie Dworżańskiej Bobko i pani Joannie Ostrowickiej wyróżnienia w postaci certyfikatu Innowacja-Rewelacja. Wyróżnienia wręczone zostały podczas uroczystej gali organizowanej przez PCEN przy PZPW w Rzeszowie. Serdecznie gratulujemy!

Dyrekcja Zespołu Szkół w Nowotaniecu

Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie świętuje jubileusz 60-lecia szkoły

9 października 2023 roku społeczność Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie obchodziła podwójne święto – 60. rocznicę oddania do użytku budynku głównego szkoły oraz 17. rocznicę nadania Zespołowi Szkół imienia – Jana Pawła II.

Uroczystość zgromadziła wielu znamienitych gości: posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Podkarpackiego Wiceministra Oświaty, przedstawicieli władz wojewódzkich, powiatowych, gminnych, instytucji kościelnych oraz lokalnych instytucji współpracujących ze szkołą. Wśród gości byli również dyrektorzy szkół, sołtysi sołectw należących do obwodu szkoły, emerytowani dyrektorzy, wicedyrektorzy, nauczyciele oraz pracownicy administracji i obsługi. W uroczystości uczestniczyła licznie zgromadzona społeczność szkolna.

Obchody Święta Szkoły rozpoczęły się Mszą Świętą o godz. 9.00 w Kościele Parafialnym pw. Wszystkich Świętych w Dudyńcach pod przewodnictwem Metropolity Przemyskiego Arcybiskupa Adama Szala.

Po Mszy Świętej uczestnicy uroczystości udali się do budynku głównego szkoły, gdzie przed pomnikiem patrona szkoły św. Jana Pawła II poszczególne delegacje złożyły kwiaty.

Dalsza część uroczystości odbyła się w pięknie udekorowanej sali gimnastycznej, gdzie po odśpiewaniu hymnu państwowego

głos zabrała dyrektor szkoły Pani Katarzyna Wojtuszevska-Cap, która serdecznie i ciepło powitała wszystkich przybyłych na uroczystość.

Następnie głos zabierali przedstawiciele poszczególnych delegacji. W czasie przemówień nie zabrakło życzeń, kwiatów, listów gratulacyjnych i ciepłych słów skierowanych do społeczności szkolnej.

W końcowej - oficjalnej części uroczystości odśpiewany został hymn szkoły „Patronie Nasz”.

W dalszej części spotkania odbyła się część artystyczna, którą prowadzili konferansjerzy - Aleksandra Borończyk i Wiktoria Adamska.

Wzrok przykuwało motto obchodów jubileuszu, umieszczone w centralnej części scenografii: 60 LAT SZKOŁY W POBIEDNIE „PRZEZ POKOLENIA – WZOREM ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II”.

Pierwsza część akademii poświęcona jubileuszowi szkoły to czas retrospekcji. W montażu słowno – muzyczno – tanecznym przedstawiono najważniejsze wydarzenia obejmujące lata: 1885 – 1963, 1963, 1963 – 1986, 1986 - 2010 i 2010 do chwili obecnej. Zaprezentowano wiersze o treści patriotycznej, podejmujące wątek miłości polskiej ziemi i małej ojczyzny. Absolwentka szkoły Magdalena Bańkowska zaśpiewała piosenkę „Nie można żyć bez światła”.

uczennice klasy IV przedstawiły „Taniec ze wstążkami”, a Szkolny Zespół Tańca Ludowego „Kłokoczka” wykonał następujące tańce: „Polonez”, „Chodzony”, „Motyl” i „Gacok”.

Jubileusz placówki to również czas pamięci o osobach, którym szkoła wiele zawdzięcza, a nie ma ich już wśród nas. Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłych dyrektorów, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, budowniczych szkoły oraz uczniów i absolwentów.

Na zakończenie tej części akademii wszystkim zmarłym zadedykowany został instrumentalny utwór „Cisza”.

Druga część uroczystości poświęcona była 45. rocznicy wyboru kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową i 17. rocznicy nadania imienia Jana Pawła II naszej szkole. Dzień 16 października od 2006 roku obchodzony jest jako ŚWIĘTO SZKOŁY.

Uczniowie klasy czwartej zaprezentowali scenki obrazujące dzieciństwo i młodość Karola Wojtyły ze szczególnym uwzględnieniem lat szkolnych oraz Jego drogi do świętości – drogi pracowitości, wytrwałości, cierpliwości i pokonywania trudności. Scenki zawierały „Złote myśli”, które Jan Paweł II kierował do Rodaków podczas swoich pielgrzymek do Ojczyzny. W przedstawianych scenkach prezentowane były piosenki, m.in. „Zabierz mnie na drugi brzeg”, „Anioł”, „Nie zastąpi Ciebie nikt”. Zespół taneczny zatańczył „Krakowiaka”, a Jakub Pyrcak - uczeń klasy ósmej, wykonał dwa utwory akordeonowe: „Libertango” i „Czardasz”. Na zakończenie tej części spotkania nauczyciel muzyki Pan Lesław Pyrcak wykonał utwór instrumentalny „Ave Maria”.

Obchody 60-lecia szkoły uświetnił występ zespołu Soul z Sanoka. Pod kierunkiem dr Moniki Brewczak zespół, w skład którego wchodzi również absolwentki naszej szkoły, zaprezentował utwory patriotyczno – religijne.

Zabierając ponownie głos dyrektor szkoły Pani Katarzyna Wojtuszevska – Cap, serdecznie podziękowała wszystkim zebranym za uczestnictwo w tak ważnej dla społeczności szkolnej uroczystości.

Ekologicznie w Zespole Szkół w Pobiednie

Otoczenie szkoły w Pobiednie zmienia się na zielono dzięki realizacji projektu gminy Bukowsko pt. "Odnawialna Gmina Bukowsko".

Wokół szkoły pojawiły się m.in. kwiaty, krzewy, zioła. Na trawnikach uczniowie posadzili sadzonki krokusów. Efekt końcowy prac ogrodniczych będzie widoczny jednak dopiero na wiosnę. Na szkolnych korytarzach i w salach zagościły skrzydłokwiaty i sansewiery gwinejskie, które nie tylko pięknie wyglądają, ale również pochłaniają szkodliwe promie-

niowanie wydzielane przez urządzenia elektryczne i elektroniczne.

Ponadto w ramach projektu w szkole został przeprowadzony konkurs „Magia recyklingu, czyli drugie życie rzeczy”. Konkurs skierowany do uczniów klas 1 – 8 szkoły, rozstrzygnięty został w dwóch kategoriach wiekowych (klasy 1-3 oraz 4 – 8). Na konkurs

wpłynęło wiele prac, które cechowały się pomysłowością, oryginalnością, wykorzystaniem różnorodnych materiałów recyklingowych, techniką oraz estetyką wykonania.

Celem realizowanych zadań jest upowszechnianie wiedzy na temat ekologii, i racjonalnego wykorzystania zasobów naszej planety, aktywizacja uczniów oraz budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie postaw proekologicznych.

Projekt gminy Bukowsko "Odnawialna Gmina Bukowsko" uzyskał dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie w ramach Programu Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej. Zadania projektowe są realizowane wspólnie ze szkołami gminnymi.

Spektakl teatralny dla małych czytelników

W tym roku z okazji dnia św. Mikołaja Gminna Biblioteka Publiczna w Bukowsku zaprosiła aktorów Studia Teatralnego „KraK Art” z teatrem dla naszych najmłodszych czytelników. 7 grudnia w szkołach w Bukowsku, Nowotańcu i Pobiednie uczniowie klas 0-3 obejrzyli przedstawienie teatralne pt. „Dwie Dorotki i pani Zima”. Był to teatr żywego aktora. Spektakl miał charakter interaktywny, co pozwoliło uczniom wziąć czynny udział w widowisku i wystąpić na scenie. Cieszymy się, że mogliśmy zapewnić dzieciom coś, co wywołało u nich tak żywe reakcje oraz zapewniło wszystkim świetną zabawę!

Opr. Zenon Rakoczy

Podsumowanie projektu „Śladami prof. Waława Felczaka” w Zespole Szkół w Pobiednie

Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Pobiednie zakończył realizację projektu „Śladami prof. Waława Felczaka”. Zadanie publiczne było współfinansowane ze środków otrzymanych od Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Waława Felczaka w Warszawie.

W Dniu Pamięci o prof. Waławie Felczaku w Jego 30 rocznicę śmierci w Zespole Szkół w Pobiednie miała miejsce uroczystość poświęcona podsumowaniu projektu „Śladami prof. Waława Felczaka”. Waław Felczak to wybitny historyk, znawca dziejów Europy Środkowej, w czasie II wojny światowej współorganizator cywilnej łączności między okupowanym Krajem a władzami na uchodźstwie przez Węgry. W 1945 roku był ostatnim emisariuszem Polskiego Państwa Podziemnego do Londynu, odbywał misje kurierskie do 1948 r. Po zwolnieniu z komunistycznego więzienia podjął pracę na Uniwersytecie Jagiellońskim, był znakomitym wykładowcą i wychowawcą młodzieży. W latach osiemdziesiątych inspirował opozycję węgierską. Jego życie i działalność pozostają symbolem przyjaźni polsko-węgierskiej.

Z radością przypominamy, że Dyrektor Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Waława Felczaka w 2023 roku już po raz trzeci przyznał wsparcie Zespołowi Szkół w Pobiednie na realizację kolejnego projektu. Bardzo się cieszymy, że mogliśmy podjąć wiele działań projektowych, które wpłynęły na rozwój naszej szkoły. Najważniejsze z nich to:

- Przeprowadzenie Powiatowego Konkursu Wiedzy o prof. Waławie Felczaku;
- Działalność Koła Przyjaciół Węgier;
- Rajd pieszy i rowerowy im. prof. Waława Felczaka w Jego 107 rocznicę urodzin;

- Wycieczka autokarowa do Krakowa i Zakopanego. Złożenie kwiatów pod tablicą poświęconą pamięci profesora Waława Felczaka, która znajduje się w Collegium Witkowskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego przy ulicy Gołębiej w Krakowie. Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na Cmentarzu Zasłużonych na Pękowym Brzyku w Zakopanem na grobie prof. Waława Felczaka;
- Przeprowadzenie Gminnego Konkursu Plastycznego pt. "Emisariusz Waław Felczak" dla uczniów szkół podstawowych;
- Przeprowadzenie „Gminnego Konkursu Tanecznego im. prof. Waława Felczaka” dla dzieci przedszkolnych.

W Dniu pamięci o prof. Waławie Felczaku nastąpiło podsumowanie Gminnego Konkursu Tanecznego dla dzieci przedszkolnych. W konkursie wzięło udział 7 zespołów tanecznych, a wyniki przedstawiają się następująco:

- 1 miejsce - III grupa z Pobiedna i Grupa Niebieska z Bukowska;
- 2 miejsce – Grupa Żółta z Bukowska i Grupa II z Pobiedna;
- 3 miejsce – Grupa Pomarańczowa z Bukowska, Grupa I z Pobiedna oraz Dzieci z Przedszkola w Nowotańcu.

Nie zabrakło też Czardasza, węgierskiego utworu, który powstał na Węgrzech i został spopularyzowany przez zespoły muzyki

romskiej. Mogliśmy go wysłuchać w interpretacji naszego ucznia Jakuba Pircaka.

Na zakończenie krótkiego podsumowania dokonał Wójt Gminy Bukowsko Pan Marek Bańkowski, który podkreślił, że to był cenny projekt i życzył naszej placówce dalszej współpracy z Instytutem Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Waława Felczaka w Warszawie.

Podjęte przedsięwzięcia zainteresowały i upowszechniły informacje o życiu i działaniach prof. Waława Felczaka, przybliżyły jego postawę wobec wartości oraz zapoznały z zasługami w kształtowaniu polsko-węgierskiej przyjaźni. Zadania publiczne były współfinansowane ze środków otrzymanych od Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Waława Felczaka w Warszawie.

Głównym efektem działań projektowych jest przybliżenie uczniom, rodzicom, społeczności lokalnej życia i działalności wybitnych Węgrów oraz bezpośrednie poznawanie historii, kultury, współpracy Polski i Węgier.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. W. Felczaka.

Katarzyna Wojtuszevska-Cap
dyrektor Zespołu Szkół
w Pobiednie

Akcja Artystyczna – Wola Sękowa 2023

Uniwersytet Ludowy Rzemiosła Artystycznego w Woli Sękowej to miejsce odwiedzane przez miłośników działań twórczych. Co roku latem zjeżdżają tu artyści tworzący formy plenerowe wpisane w krajobraz wioski.

Dzięki działaniom artystów Wola Sękowa staje się miejscem do którego zagląda coraz więcej miłośników turystyki kulturowej. Można tu spotkać wyrzeźbionego wędkarza, stracha na wróble, siewcę i kosiarza, ptaki i anioły, wiklinowe formy, tajemnicze drogowskazy i murale.

Tworzenie Plenerowej Galerii związane jest z wieloletnią misją edukacyjną Uniwersytetu Ludowego Rzemiosła Artystycznego, prowadzonego w duchu grundtwigańskiej tradycji szkół dla dorosłych, w których duże znaczenie przykłada się do ochrony dziedzictwa kulturowego i działań na rzecz środowiska lokalnego.

W tegorocznej akcji brali udział zarówno doświadczeni mistrzowie dłuta, jak i osoby mające szansę poznać tajniki rzeźby w drewnie. Udało się też odnowić i zakonserwować wiele prac z poprzednich lat.

Mieszkańcy Gminy Bukowsko mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach malarskich z Janem Szczepkowskim, garncarskich ze Zbyszkim Przytułskim. Ciekawe było spotkanie autorskie z mistrzem aerografu Markiem Szatkowskim.

Kierownikiem artystycznym działań plenerowych od wielu lat jest Piotr Woroniec – rzeźbiarz, który w 2006 r. zainicjował pierwsze takie spotkanie. Powstał wówczas Exodus – monumentalny pomnik, składający się ze 120 rzeźb, poświęcony tragedii wygnańców i ofiar wojny na świecie.

Projekt realizowany był w dniach 8-12 sierpnia, w Woli Sękowej dzięki wsparciu finansowemu ULRA oraz Nadleśnictwa Ustrzyki Dolne.

Uczestnicy Akcji: Grzegorz Danielewicz, Magdalena Jędrzejewska, Radosław Kapcia, Marcin Myśliwiec, Maciej Redłowski, Bartosz Rejmak, Ignacy Rejmak, Dorota Sobala, Anna Sołtysik, Katarzyna, Wcisło Piotr Woroniec **fot. z archiwum ULRA**

Dzień Postaci z Bajek

5 listopada obchodzony jest Dzień Postaci z Bajek. Z tej okazji bibliotekę w Pobiednie odwiedziły przedszkolaki i uczniowie zerówki.

Dzieci przebrały się za swoich ulubionych bohaterów. Panie, czyli Baba Jaga i Aladyn zaprosiły gości do wspólnej zabawy - rozwiązywania zagadek, kojarzenia rekwizytów z bajkami, gimnastyki Kopciuszka oraz wyścigu z jabłuszkiem. Wszyscy razem radośnie odtańczyli bajkowy taniec.

Dzieci miały okazję wykazać się swoją znajomością bajek. Bezbłędnie łączyły cienie z rysunkami postaci czy ich atrybutów, opowiedziały o swoich ulubionych bajkach w formie książek oraz w wersji filmowej.

Wszyscy dobrze się bawili i z niecierpliwością czekają na kolejne spotkania.

opr. Dorota Radożycka

DKK w Pobiednie

Jesienią 2022 roku przy Bibliotece w Pobiednie powstał Dyskusyjny Klub Książki. Uczestnicy spotkań zdecydowali, że tutejszy klub będzie nosił dodatkową, „naszą” nazwę Duża Kawa i Książka.

Rozmowy toczą się wokół „zadanej” wspólnie wybranej lektury. Zdania często są dość rozbieżne, ale jest to na pewno zaleta nie wada. Dzielimy się przemyśleniami związanymi z treścią oraz uwagami dotyczącymi stylu pisania twórcy. Staramy się też poznać życie autorów – ich zainteresowania i twórczość. Spotkania są też okazją do rozmów o naszych doświadczeniach i poglądach na omawiany temat.

Uzupełnieniem całości jest smaczna kawa, herbata i słodka lub wytrawna przekąska przygotowana przez uczestniczki.

Zainteresowanych dołączeniem do Dyskusyjnego Klubu Książki zapraszamy w ostatnie poniedziałki miesiąca!

opr. Dorota Radożycka

Biblioteczne spotkania autorskie

Dzięki wsparciu finansowym „Bukowsko Wind Energy Sp. z o.o.” w każdej placówce biblioteki zostały zrealizowane spotkania autorskie dla mieszkańców gminy Bukowsko.

Pierwsze spotkanie odbyło się 23 listopada w bibliotece w Bukowsku. Gościem zaproszonym była Katarzyna Bester – autorka powieści obyczajowych i romansów. Kolejne spotkanie miało miejsce w filii w Nowotańcu 6 grudnia. Zaproszenie na spotkanie z czytelnikami przyjęła Emilia Szelest – pisarka zawodowo związana z Sanokiem. Autorka powieści kryminalnych i romansów Na ostatnim spotkaniu 11 grudnia w filii w Pobiednie mieliśmy zaszczyt gościć Annę Ziobro – autorkę książek obyczajowych i romansów. Pisarki podczas rozmowy z czytelnikami opowiadały o swojej literackiej drodze i procesie tworzenia kolejnych książek. Wszystkie spotkania były niezwykle ciekawe i budziły żywe reakcje wśród uczestników.

W każdym ze spotkań zostały wręczone nagrody w postaci książki dla czytelników, którzy wzięli udział w wyzwaniu #52bookchallenge!

Dziękujemy autorkom za spotkania, a Państwu za obecność i aktywny w nich udział.

Składamy również podziękowania firmie Wind Energy Sp. z o.o. za pozytywne rozpatrzenie naszego wniosku i okazane wsparcie. Dzięki temu mogliśmy zorganizować, jak się okazało bardzo interesujące spotkania autorskie dla mieszkańców naszej gminy.

opr. Angelika Królicka

Kapliczki i krzyże w gminie Bukowsko łączą pokolenia

Już jest !!! Wydana przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku w ramach projektu „Kapliczki gminy Bukowsko w nowym wydaniu” piękna publikacja "Kapliczki i krzyże w gminie Bukowsko" promuje i przybliża nasze dziedzictwo materialne.

Prezentacja wydanej publikacji miała miejsce w Ośrodku Rekolekcyjnym Caritas w Zbóiskach w piątek 17 listopada 2023 r. w trakcie Blogowej Książki 2023. To cenne dla naszej gminy wydawnictwo, jest owocem pracy lokalnych pasjonatów historii. Zebrane przez lata historie krzyży i kapliczek przez Zdzisława Bednarczyka, literacko i graficznie opracował zespół re-

dakcyjny w składzie: Barbara Mrozowska, Zenon Rakoczy, Alicja Maczuzak-Golonka, Robert Mrozowski i Kinga Uliasz.

Przewodnik wraz z mapą jest, nie tylko bardzo cennym kompendium wiedzy o naszym dziedzictwie materialnym, ale także doskonałym przewodnikiem, dzięki kodom QR ze współrzędnymi każdej kapliczki i krzyża. Pozwoli on odnaleźć każdą z nich, nawet w najbardziej niedostępnym terenie.

Celem projektu było przywrócenie pamięci o niezwykle ważnych elementach dziedzictwa naszej gminy oraz zainteresowanie historią lokalną dzieci i młodzieży szkolnej. Dzięki współpracy z gminnymi szkołami, dzieci wzięły udział w przygotowaniu relacji z pieszych lub rowerowych z wypraw szlakiem kapliczek i krzyży oraz w akcji porządkowej wybranej kapliczki. Rozwijanie zainteresowań kulturą i tradycją regionu i wy-

korzystanie nowych środków wyrazu podczas aktywności ruchowej, jest cennym edukacyjnie doświadczeniem, które zapoczątkuje w przyszłości.

Nagrodą za aktywny udział w działaniach na rzecz dziedzictwa naszego regionu, była wycieczka do Przemysła w dniu 26 września br. Młodzież wraz z swoimi nauczycielami koordynującymi ich aktywność, zwiedziła Podziemną Trasę Turystyczną, prowadzącą przez kilkanaście piwnic pod budynkiem przemyskiego ratusza, poprzez zabytkowy kolektor sanitarny i nowobudowany łącznik pod-

ziemny wprost do piwnic budynku Rynek 9, to jest do siedziby Muzeum Historii Miasta Przemysła. Scenografia trasy oraz opisy, przygotowane w bardzo atrakcyjnej i interaktywnej formie, pozwoliły młodzieży poznać złoty czas historii Przemysła. Udało się również odwiedzić Muzeum Fajek oraz zjeść pyszne lody.

Projekt Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku zrealizowany we współpracy z gminą Bukowsko oraz szkołami dofinansowany został ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu „Kultura ludowa i tradycyjna”.

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Projekt dofinansowany z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu zarządzanego przez Departament Narodowych Instytucji Kultury - „Kultura ludowa i tradycyjna”

Kapliczka Miłosierdzia Bożego w Nagórze

**„Do miłosierdzia Bożego”
W skrytości serca mego
Modlę się do Miłosierdzia
Bożego
Prosząc o ulgę w cierpieniu
Miłość, zgodę
Chleb codzienny
Pocieszenie w osamotnieniu**

**Wierzę Miłosierny Boże
Że mnie wysłuchasz po-
możesz
Wielbię Cię za to mój Panie
Że moje wołanie
Bez odzewu nie zostanie**

**Z wdzięcznością korne
Składam pokłony
Boże bądź po wsze czasy
Pochwalony**

**Antoneta-Anna
Bednarek**

Nadzwyczajny Jubileusz Miłosierdzia, to droga która łączy Boga z człowiekiem. Aby uczcić ten święty Jubileusz w roku 2016 pani Lidia Muszańska w darze ofiarom, za powrót do zdrowia matki Wandy zleciła ze środków własnych wybudowanie pięknej kapliczki.

Kapliczka została usytuowana w prywatnym ogrodzie fundatorki, przy drodze prowadzącej na Wolę Jaworową. Budowę kapliczki podjęła się firma pana Stanisława Lenio „Stalney” z Nagórze. Została zaprojektowana w formie domkowej na rzucie prostokąta o wym. 1,20x0,80 o wys. 3m do zadania, jednokondykcjna z przeszkloną z trzech stron wnęką. Wewnątrz wnęki został umieszczony olejny obraz o wym. 1.0x0.5 m Jezusa Miłosiernego, który objawił się Siostrze Faustynie Kowalskiej, został jeszcze zakupiony w Veritas

Krosno przez fundatorkę w 1997 r. Do 2013 był w kościele parafialnym, później w domu rodzinnym, aż ostatecznie znalazł stałe przeznaczenie. We wnęce obok znajdują się dwa małe obrazki Siostry Faustyny i papieża Jana Pawła II. Na zwiędzionym dwuspadowym dachu pokrytego blachą miedzianą umieszczony jest mosiężny krzyż. Natomiast w dolnej części pod wnęką znajdują się napisy inwokacyjne związane z jubileuszami.

Kapliczkę otacza o tej porze duża liczba chryzantem w różnych kolorach o które skrupulatnie dba fundatorka. Przed kapliczką została umiejscowiona ławeczka, na której można usiąść, spojrzeć na cudowny obraz Miłosierdzia Bożego, na Jego serce promieniujące łaskami, aby w głębi duszy usłyszeć „Nie lękaj się niczego, Ja je-

stem zawsze z Tobą.” A jeśli szczerym sercem odpowiemy „Jezu ufam Tobie” znajdziemy ukojenie wszelkich niepokojów i lęków.

**Opracował:
Zdzisław Bednarczyk**

Literackie spotkania w ramach „Blogowa Książka” 2023

Tegoroczny projekt „Blogowa Książka 2023” rozpoczęło spotkanie autorskie w dniu 21 lipca 2023 r. w Tokarni w siedzibie Klubu Senior+ z Krystyną Chowaniec historyczką, harcerką i autorką książki. „Trasa kurierska ZWZ-AK kryptonim 'Las'. Wspomnienia, relacje, opracowania”.

Uczestnicy spotkania mieli okazję usłyszeć od autorki pasjonującą historię kurierów działających na trasie kurierskiej „Las”, zgromadzonych podczas wywiadów ze świadkami oraz relacji uczestników tych wojennych wydarzeń. Z kolei przestrzeń altany ogrodowej w Nagórze wypełniła w letnie popołudnie 25 sierpnia br. opowieść Marii Strzeleckiej o książkach i powstających do nich ilustracji. Autorka książek „Beskid bez kitu” „Beskid bez kitu-Zima” przybliżyła czytelnikom Beskid Niski poprzez pryzmat

młodych bohaterów – Terki i Neli - nie tylko jako region geograficzny, ale też jako kalejdoskop wielu elementów – niezwykłej przyrody, trudnej historii Łemków (przymusowe przesiedlenia), śladów kultury materialnej. Podczas spotkania poznaliśmy również historię powstania książki „Nikifor” o Epifaniu Drowniaku (1895–1968), wybitnym łemkowskim malarzu, która w przyszłym roku zostanie przetłumaczona i wydana w języku koreańskim.

W piątkowe popołudnie 29 września natomiast w Domu

Strażaka w Nadolanach autorka książki „Pokonaj siebie” Maja Frykowska opowiedziała uczestnikom o serii dramatycznych doświadczeń, złych wyborów i o wydarzeniu które zmieniło jej życie. Spotkanie z Mają Frykowską wniosło wiele radości w serca zebranych osób i nadziei odnalezienia Boga w trudach dnia codziennego i mimo popełnianych błędów.

Mieszkańcy gminy Bukowsko i pasjonaci turystyki 20 października br. mieli okazję wysłuchać opowieści Łukasza Łągoźnego – podróżnika, zdobywcy Korony Ziemi z Sanoka oraz autora książek „Jak długa jest noc” oraz „Przepraszam za marzenia”. Poznaliśmy kulisy wypraw i związanych z nimi wyzwań podróżnika, a także szczegóły ostatniej wyprawy na ósmą górę świata – Manaslu 8163 m n.p.m. Cykl „Blogowa Książka” zakończyło spotkanie 17 listopada 2023 w Ośrodku Rekolekcyjnym Caritas w Zboiskach z Beatą Skrzypczak twórczynią bloga Opowiem-

Ci oraz debiutującą pisarką. W trakcie spotkania usłyszeliśmy wzruszającą opowieść autorki książki „El Roi” o powrotach do przeszłości, historii rodzinnej, fascynacji sztuką i o marzeniach, które dały początek jej pisarskiej twórczości. Dzięki książce możemy zanurzyć się w opowieść pełną pasji, tajemnic i niezapomnianych postaci. Wspólnie z Esterą, Jakubem i Adelą odkryjemy, jak przeszłość może kształtować przyszłość i jak każda historia – niezależnie od czasów i okoliczności – ma moc dotykania serc.

Spotkania realizowane zostały przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku we współpracy z Gminą Bukowsko w ramach projektu „Blogowa Książka 2023”, który zyskał dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury - państwowego funduszu celowego.

opr. Joanna Olchawa

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

**KULTURA
DOSTĘPNA**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Szlakiem murali gminy Bukowsko

W przeciągu ostatnich 4 miesięcy gmina Bukowsko wzbogaciła się o kolejne murale, które zdobią zarówno przystanki w Tokarni i Dudźcach, jaki i ścianę Domu Kultury w Bukowsku.

W ramach projektu "Ziemia Ojców Naszych - MURALE" realizowanego przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Bukowskiej w Bukowsku powstały trzy murale upamiętniające bohaterów naszej lokalnej historii i kultury. Na muralach uwiecznieni zostali Józef Piłsudski - marszałek Polski jeden z głównych organizatorów państwa polskiego, Aleksander Fredro - polski hrabia, komediopisarz, pamiętnikarz, poeta, ziemianin, oficer, oraz Tomasz Ścibor-Ryński - lokalny bohater powstania styczniowego.

Realizowane zadanie miało charakter edukacyjno-animacyjny,

dzięki czemu w stworzenie tych dzieł zaangażowani zostali mieszkańcy naszej gminy. Podczas warsztatów artystycznych z Arkadiuszem Andrejkow oraz aerografu z Markiem Szatkowskim ArtGarage udało się upamiętnić osoby ważne dla naszej historii.

Zapraszamy do obejrzenia powstałych murali oraz zapoznania się z historią ich bohaterów.

Zadanie dofinansowano kwotą 27 000 zł ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”.

opr. Joanna Olchawa

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

PA
TRIO
TYZM
JUTRA

Zadanie dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

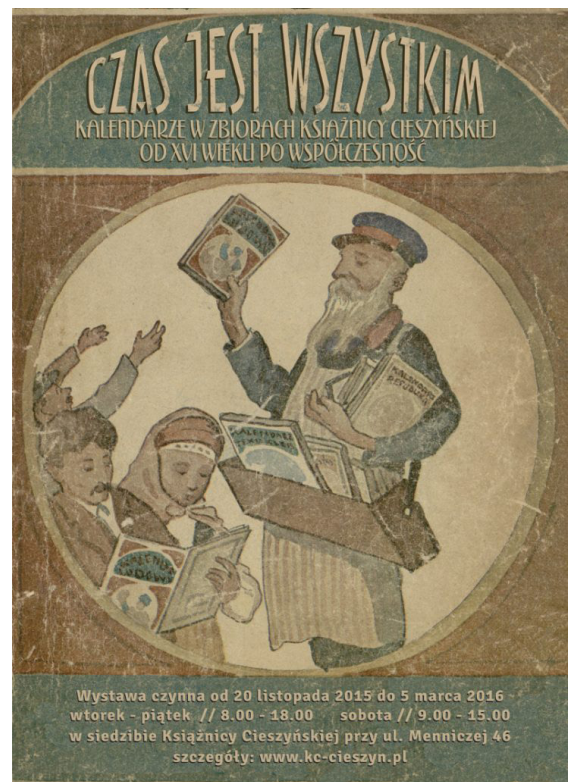

W ZADUMIE NAD STARYMI KALENDARZAMI

Gdy nadchodzi Nowy Rok, staramy się kupić jakiś kalendarz, by mieć pewne rozeznanie w czasie. Jedni kupują kalendarze do zrywania kartek z widoczną wielką datą każdego dnia, inni wolą wiszące kalendarze, przedstawiające, np.: krajobrazy, kwiaty, ziola, zwierzęta, dzieci, anioły, zabytki, czy ze Świętymi Patronami np. Janem Pawłem II. Są i tacy, którzy lubią kalendarze książkowe, w których obok kalendarium jest wiele ciekawych porad, opowiadań, artykułów, humoru i ilustracji. Właśnie taki kalendarz był pierwowzorem innych kalendarzy i przez długie wieki stanowił jedną z ważniejszych ksiąg polskiego szlachcica, mieszczanina, a w wiekach późniejszych także chłopa. Minęły czasy świetności kalendarzy książkowych, wyparły je z rynku inne środki przekazu, pozostały jednak w wielu domach jako pamiątki przeszłości. Jedynie wielką popularnością nadal cieszy się na naszym rynku wydawniczym Kalendarz Rolników. Warto przy tej okazji przypomnieć, co o kalendarzach przed laty pisał w Tygodniku Katolickim „Niedziela” pan Jan Uryga.

Słowo „kalendarz” pochodzi z łacińskiego *calendae* – pierwszy dzień miesiąca, zaś księga, w której zapisywano dni, święta i odmiany księżyca, zwała się *calendarium*. Wzorem takich starożytnych ksiąg zaczęły powstawać książki opisujące zjawiska niebieskie, fazy Księżyca, zmiany klimatyczne, porady na różne dolegliwości, święta przypadające w ciągu roku itp. Stronice takich kalendarzy pełne były zagadnień związanych z moralnością, dawały lekcje gospodarstwa domowego, traktowały o myślistwie, koligacjach rodzinnych. Początki wydawnictw kalendarzowych w Polsce sięgają zamierzonych czasów, gdy chrześcijaństwo stopniowo przez kapłanów rozpoczynało ewangelizację w naszym kraju. Przybывая

z Zachodu wykształceni duchowni układali liczone na wiele lat naprzód cykle wielkanocne, które dołączali do mszałów i brewiarzy. Kalendarz pochodzenia kolońskiego jest umieszczony w Sakramentarzu Tynieckim. Rękopis tegoż zabytku znajduje się w Bibliotece Narodowej w Warszawie. Od XIII wieku znamy kalendarze zakonne pisane ręcznie. Były one niezbędne w pracy duchowieństwa, w organizacji roku liturgicznego, wyznaczaniu świąt stałych i ruchomych. Pierwszy kalendarz będący, zarazem najstarszym drukiem polskim, to *Calendarium Anni Currentis 1474*, wydrukowany w języku łacińskim w Krakowie, w drukarni Kacpra Straubego. Był tylko o rok młodszy od najstarszego w świecie kalendarza wydanego w Norymberdze. Najdawniejszy kalendarz w języku polskim pochodzi z 1516 roku, z drukarni Jana Hallera w Krakowie, zachował się on jednak tylko we fragmentach. Wynalazek druku wpłynął na ogromny wzrost druku i sprzedaży kalendarzy. Już w końcu XV wieku stały się bardziej dostępne dla ogółu społeczeństwa. W kalendarzach tych oprócz przepowiedni pogody i wróżb astrologicznych zaczęto podawać wskazówki miesięczne różnych prac gospodarskich oraz inne porady. Prawdziwa ekspansja kalendarzy książkowych przypada na wiek XIX i początek XX. Każde szanujące się pismo, przedsiębiorstwo, instytucja, a nawet osoby prywatne wydawały wtedy swoje kalendarze, prześcigając się w doborze materiału. W latach 1848 – 1863 mnożą się i nabierają niemałego znaczenia Kalendarze dla Ludu, dla odbiorców chłopskich we wszystkich trzech zaborach. Dziecko chłopskie, nauczone czytać przez organistę, a potem przez wiejskiego nauczyciela, dorastając, kontynuowało swoją edukację przez Pismo Święte, żywoty świętych, katechizm, książkę do nabożeństwa i właśnie przez kalendarz, kupowany na jarmarkach, czy odpustach. Była to lektura zawsze lekka, dająca wytchnienie po trudach pracy. W pięknej szacie utkanej ze świętych imion bohaterów narodowych, z pięknymi ilustracjami, z humorem i poradami, z wierszami i opowiadaniem – siedł kalendarz w lud jak dobry przyjaciel. Co miał pochwalić, to chwalił, co zganić, to ganił. Zostawał w domu na cały rok w roli dobrego doradcy. Był też często awangardą czytelnictwa i postępu na wsi. Iluż to znanym czytelnikom literackim uitorował drogę do sławy pocziwy kalendarz. Fragmenty drukowanych w nim powieści, tak zafascynowały niejednego, że ostatnie pieniądze wydawał, by tylko zdobyć upragnioną książkę. Kalendarze, jak piszą nasi wybitni historycy, spełniały w pewnych okresach doniosłą rolę, jako życiowe przewodniki dla wielmożów, duchowieństwa, a do ostatnich niemal lat przed ostatnią wojną pozostawały najważniejszą księgą mądrości dla ludzi zamieszkujących polską wieś. Były, poza elementarzem i katechizmem, pierwszą powszechną czytanką, która kształciła i wychowywała oraz utrzymywała ducha polskości. Kalendarz miał swoje wielkie posłannictwo zbliżania ludzi do Dobra Najwyższego i do ostatecznego

celu, jakim jest niebo. Takim celowi służyły kalendarze o treści religijnej, których tak wiele wydawały zgromadzenia zakonne, redakcje pism katolickich, wielkie oficyny wydawnicze. Warto tu wspomnieć słynny w zaborze pruskim „Kalendarz Przewodnika Katolickiego” (nieosiągalny dziś na rynku antykwarycznym), Kalendarz Franciszkański, Kalendarz Jasnogórski, Kalendarz Różańcowy, Kalendarz Rycerstwa Niepokalanej, Kalendarz Posłańca Serca Jezusowego, Kalendarz Mariański, Kalendarz Królowej Apostołów, Kalendarz Brata Alberta, Kalendarz Cudownego Medalika, Kalendarz Królowej Korony Polskiej, Kalendarz w starości, czy kalendarze Karola Miarki i Tadeusza Nagłowskiego. Stare kalendarze to skarbnica wiedzy o czasach, które minęły, to historia pokoleń, które przeszły stanowiąc jedno z ogniw naszego bytu narodowego. I dlatego trzeba o nich mówić ze czcią, a te które się jeszcze zachowały z dawnych lat, poźółkłe może, podniszczone trochę, godne są pielęgnowania, by były świadectwem minionej historii danego domu, obyczajów i tradycji. Niech staną się pamiątką domową na najdłuższe lata jak są nią te zgromadzone w archiwum domowym pana Jana Urygi, a najstarszy z nich pochodzi z 1895 roku. Warto dodać, że pokaźny zbiór starych kalendarzy posiada autorka tego tekstu. Najstarszy z nich liczy prawie 60 lat, jest z 1964 roku i jest jeszcze w dobrym stanie technicznym. Stare kalendarze są cenną pamiątką historyczną, kulturową i religijną mijającego czasu nad którym warto się nie raz zadumać i westchnąć „jak szybko mija czas, a to co było już nigdy nie wróci, a każda chwila, nowy dzień już nie będzie taki sam”.

Halina Martowicz

Literatura: J. Uryga - „Witam Nowy Rok”.

Jubileusz 30 lat firmy P.P.H.U. "OPAL"

Powstanie firmy OPAL datuje się na 19 grudzień 1993 roku, następnie formalna rejestracja firmy nastąpiła 1 stycznia 1994 roku, pod nazwą Zakład Drzewny i Usług Budowlanych.

Właściciel firmy i jej założyciel Zygmunt Podgórski po pół roku od zakończenia pracy chałupniczej i zarejestrowaniu w Biurze Pracy, złożył wniosek o kredyt na 3 miliony złotych, na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Na spłatę kredytu miał 3 lata. W umowie kredytowej zagwarantowano umorzenie rat za trzeci rok wraz z odsetkami, jeśli kredyt zostanie terminowo spłacony w ciągu dwóch lat.

Kredyt przeznaczyl na zakup traku i wielopily. Ponieważ zakup maszyn nastąpił bez VAT, po cenie netto, ze względu na ograniczone środki, pojawił się problem podczas kontroli z Urzędu Pracy. Za sprawą pana Kuny (prawnika) sprawa została odroczone, a kredyt udało się spłacić w terminie 2 lat.

Pierwsze palety powstawały w starym powojennym drewnianym domu, w którym mieszkał właściciel firmy z rodziną, a dokładnie w części, która wcześniej była oborą. Stała tam cyrkularka i podstawowe narzędzia pracy tak jak młotek, stół do zbijania palet, gwoździe i tym podobne. Począ-

tki działalności nie były łatwe. Pan Zygmunt zbijał palety własnoręcznie, po jakimś czasie pomagał mu w tym pan Stanisława Szwan. Przez pierwsze 3-4 miesiące cała produkcja trafiała do Sanoka do

pana Dyrkacza. Do czasu, aż na przełomie kwietnia przejeżdżał przez Bukowsko pan Andrea Silvestri - Włoch, który jechał do Komańczy gdzie wydzierzał tartak. Zaciekawiony paletami ułożonymi przy domu państwa Bałdygów, udał się do mamy pana Zygmunta, by zasięgnąć więcej informacji. Tak właśnie rozpoczęła się wieloletnia współpraca z włoską firmą, która trwa do dnia dzisiejszego.

W 1997 roku firma wzbogaciła się o auto linowe ciężarowe marki Star 266, do wożenia kłoców. Wybudowany został również transformator, aby wyeliminować problem z przerwami energii. Nie

był to koniec inwestycji, a dopiero początek. W kolejnych latach zakupiono kolejne maszyny i wózki widłowe, oraz drugi samochód dostawczy. Gwoździe do zbijania palet zastąpione zostały pistoletami

pneumatycznym, choć pracownicy firmy w trakcie ośmiogodzinnej zmiany doszli do takiej wprawy, że wbijali 80 sztuk na osobę.

W 1999 roku pan Zygmunt Podgórski zakupił całe gospodarstwo rolne od pani Jadwigi Bochnak z zamiarem rozbudowy firmy. Następnie dokupił w 2000 roku sąsiadujące działki od państwa Radożyckich, Pieszczoach i Żytka. Z państwem Słyszczak zamienił działki. W tym samym roku złożył wniosek o pozwolenie na budowę hali do zbijania palet. Pozwolenie dostał dopiero po dwóch latach, ze względu na trudności środowiskowe. W 2000 roku zaplanował,

tak ciąg produkcyjny, aby ograniczyć hałas wśród zabudowań. Dodatkowo postawił ogrodzenie wokół firmy. Rok 2002 przyniósł kolejne inwestycje w flotę transportową. Zakupiono pięcioletni samochód Scania z przyczepą i dźwigiem.

Budowa hali zakończyła się w 2004 roku. Wówczas zostały zakupione linie z Włoch do zbijania palet za kwotę 205 000 €, oraz utwardzony został dojazd do firmy od drogi wojewódzkiej i plac koło zakładu.

W 2007 roku rozpoczęły się starania o budowę drugiej i trzeciej hali do produkcji palet. Budowę udało się sfinalizować w 2015 roku i częściowo wyposażać.

Tak prężny rozwój firmy nie byłby możliwy bez zaangażowanych i lojalnych pracowników: Stanisława Szwana, Henryka Pituch, Zygmunta Pleśniarskiego, Roberta Zabiega, świętej pamięci Jana Perkołup, Jana Łuczka, Ryszarda Pituch, Sylwestra Żytka, Dariusza Soleckiego, Mariusza i Marzeny Bochnak oraz Adama Gratkowskiego.

Dzięki zaangażowaniu i dobrej współpracy właściciela, jego rodziny oraz pracowników dziś firma obchodzi 30 lecie działalności, rozpoczętej w niełatwym czasie przemian gospodarczych w Polsce.

Gratulujemy!!! Założycielom oraz pracownikom życzymy kolejnych lat pełnych sukcesów, motywacji do działania i kreatywności.

„Kto ziemię w adwent pruje, ta mu trzy lata choruje”.

W tradycji ludowej adwent symbolizował zamierającą przyrodę, która w uspieniu winna pozostać aż do wiosny. Chłopi od 11 listopada, czyli od dnia św. Marcina, zaprzestawali wszelkich prac polowych. Był to czas odpoczynku zarówno dla ziemi, jak i gospodarzy po ciężkiej uprawie roli. Na św. Marcina regulowano również wszelkie należności finansowe. W tym dniu dokonywano zapłat za dzierżawy i czynsze oraz składano daniny.

Adwent był dla mieszkańców wsi porą skupienia, przygotowania się do świąt Bożego Narodzenia. Gromadnie schodzono się do większych domostw, śpiewano pieśni religijne, czytano lub opowiadano żywoty świętych.

Kobiety przynosiły ze sobą przędzy i przędły len, wełnę, pomagały gospodyni w darciu pierza lub przebierały groch, z pomocą mężczyzn kisiły kapustę. Wspólna praca sprzyjała rozmowom, które często dotyczyły świata nadprzyrodzonego (snuto opowieści o niesamowitych zdarzeniach, duchach, strachach i czarownicach) ale również zalotom i kojarzeniu par.

Przez cały okres adwentowy zachowywano post, który przypadał na środy, piątki i soboty. Starano się wtedy unikać używek takich jak alkohol i tytoń, nie noszono kolorowych ubrań i ozdób. W tym okresie zakazane były śluby, wesela i inne zabawy.

Początek adwentu ogłaszał przeważnie dźwięk długich drewnianych trąb (na Podkarpaciu – trombit, na Podlasiu – ligawek, na Pomorzu – bazunów, w innych częściach Polski - rogów).

Na wsi panowało przekonanie, iż przełom jesieni i zimy, czas przesilenia, jest czasem szczególnym, w którym istoty nadprzyro-

dzone i dusze zmarłych pojawiają się wśród żywych. Adwent był nasycony dniami charakteryzującymi się szczególną obrzędowością.

W dni św. Katarzyny i św. Andrzeja kawalerowie i panny uprawiali wróżby matrymonialne, wierząc, że dusze zmarłych mogą pomóc żyjącym w poznaniu przyszłości. W dniu św. Mikołaja, opiekuna bydła, zjednywano sobie przychylność wilków.

Od wigilii św. Łucji do Bożego Narodzenia wrózono przez kolejnych dwanaście dni jaka będzie pogoda w następnym roku. W tym celu brano 12 łupin cebuli (każda z nich symbolizowała kolejny miesiąc), na łupiny sypano sól. Przygotowanie do świąt Bożego Narodzenia rozpoczynano także od dnia św. Łucji – zwożono drzewo, młócono zboże, tłuczono kaszę, mielono zboże w żarnach, rżnięto siczkę dla bydła, bogatsi gospodarze bili świnie.

Inne zwyczaje znane i praktykowane od pokoleń to roraty zwane również jutrzniami, zapalanie kolejnych świec w wieńcu adwentowym, śpiewanie Godzinek o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny.

Wieniec jest formą hołdu dla oczekiwanego w miłości i radości Chrystusa, symbolem zwycięstwa i godności królewskiej. Wykonany jest z zielonych gałązek, pośród których umieszczone są cztery świece zapalane w kolejne niedziele Adwentu.

Światło świec niesie przesłanie, by nigdy nie zabrakło nam nadziei. Zieleń jest symbolem trwającego życia. Kształt kregu symbolizuje wieczność Boga, który nie ma początku ani końca, oraz wieczność życia Chrystusa. W Wigilię Bożego Narodzenia wszystkie na raz palące się świece symbolizują bliskość przyjścia Jezusa.

opr. Marta Terrier

Deskał rodziny Ulmów

Kolejny projekt Arkadiusza Andrejkowa wykonany dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego przedstawia Błogosławioną Rodzinę Ulmów i znajduje się na jednej ze stodół w Markowej.

Kawiarnia w towarzystwie kotów

W Rzeszowie otwarto pierwszą kawiarnię ze zwierzętami. "Kotłownia" to miejsce, w którym w towarzystwie kocich przyjaciół można napić się dobrej kawy i zjeść smaczne ciasto.

iNFORMACJE Z REGIONU

Paszport w Sanoku

Otwarto Terenowy Punkt Paszportowy w Sanoku, zlokalizowany w nowym dworcu autobusowym przy ul. Lipińskiego 31. Można tam złożyć wniosek o wydanie paszportu, odebrać sporządzony paszport, zgłosić utratę paszportu, itp..

Sprzęt od WOŚP trafił do sanockiego szpitala

Laboratorium w sanockim szpitalu wzbogaciło się o najnowocześniejsze urządzenie do walki z sepsą. To nowy spektrometr masowy MALDI Biotyper Sirius o wartość ponad 1 mln zł.

Dzwon z Maniowa milczał i odezwał się po latach

Cenny zabytek ukryty był wewnątrz zrujnowanej dzwonnicy pod metrową warstwą ziemi i kamieni. Przeleżał w ziemi 80 lat. To ślad po cerkwi greckokatolickiej pw. św. Mikołaja z 1841 roku, która znajdowała się w Maniowie.

Pomnik Sybiraków w Sanoku

Nieopodal Mostu Białogórskiego odsłonięto pomnik Sybiraków upamiętniający mieszkańców ziemi sanockiej, wywiezionych w głąb ZSRR podczas drugiej wojny światowej.

Port lotniczy Rzeszów-Jasionka laureatem Podkarpackiej Nagrody Gospodarczej 2023

Grono ekspertów doceniło dynamikę rozwoju lotniska we wszystkich obszarach, ze szczególnym uwzględnieniem działań inwestycyjnych, rekordowych wyników pasażerskich oraz cargo.

Grupa Żywiec zakończyła swoją działalność

Browar Leżajsk został uruchomiony w 1978 r. roczna produkcja wynosiła 600 tys. hektolitrów piwa. Marka Leżajsk zyskała renomę, a jej produkty były eksportowane do USA i Kanady. Proces zamknięcia browaru skutkowało utratą pracy przez 83 pracowników.

Prestiżowa nagroda dla Bieszczadzkiej Drezyny Rowerowej

W Konkursie 2023 na Najlepszy Produkt Turystyczny Bieszczadzkiej Drezyny Rowerowej zdobyły najważniejszą nagrodę – Złoty Certyfikat POT.

Ławeczka Amelii w sercu uzdrowiska

W Iwoniczu-Zdroju została upamiętniona Amelia z Ogińskich Załuska. Według jej projektów i pod jej nadzorem powstawały tam pierwsze zabudowania uzdrowiskowe.

Rymanów-Zdrój w zimowej odsłonię

Warto wybrać się do uzdrowiska, by podziwiać świąteczne iluminacje, które nawiązują m.in. do historii Rymanowa - Zdroju i postaci z bajek. Spacer po uzdrowisku wieczorową porą zrobi duże wrażenie.

Egzotyczna trasa z lotniska w Jasionce

Od 25.12.2023 r. z lotniska Rzeszów-Jasionka można będzie polecieć na Sri Lankę. Czarterowe loty realizowane będą liniami SkyUp Airlines. Natomiast od 3 kwietnia 2024 r. nowe połączenie będzie do Alicante w Hiszpanii.

WULKANEX - salon światowej firmy!

Otwarty został drugi na Podkarpaciu autoryzowany salon sieci BestDrive należącej do światowej marki Continental. **Oprac: Maria Ambicka**

Półfinały Wojewódzkie w unihokeju dziewcząt

Końcem listopada w Zespole Szkół w Bukowsku rozegrane zostały Półfinały Wojewódzkie w unihokeju dziewcząt w ramach Igrzysk Dzieci i Młodzieży Szkolnej.

W obu kategoriach gospodynie okazały się bezkonkurencyjne wygrywając obydwa turnieje. Oprócz drużyny z Bukowska do Finału Wojewódzkiego w starszej grupie awansowała Szkoła Podstawowa nr 4 z Sanoka i Szkoła Podstawowa nr 14 z Krosna.

W Finale Wojewódzkim nasze zawodniczki wywalczyły II miejsce.

Serdecznie gratulujemy dziewczętom i trenerowi.

Budowa zadaszania trybun zakończona

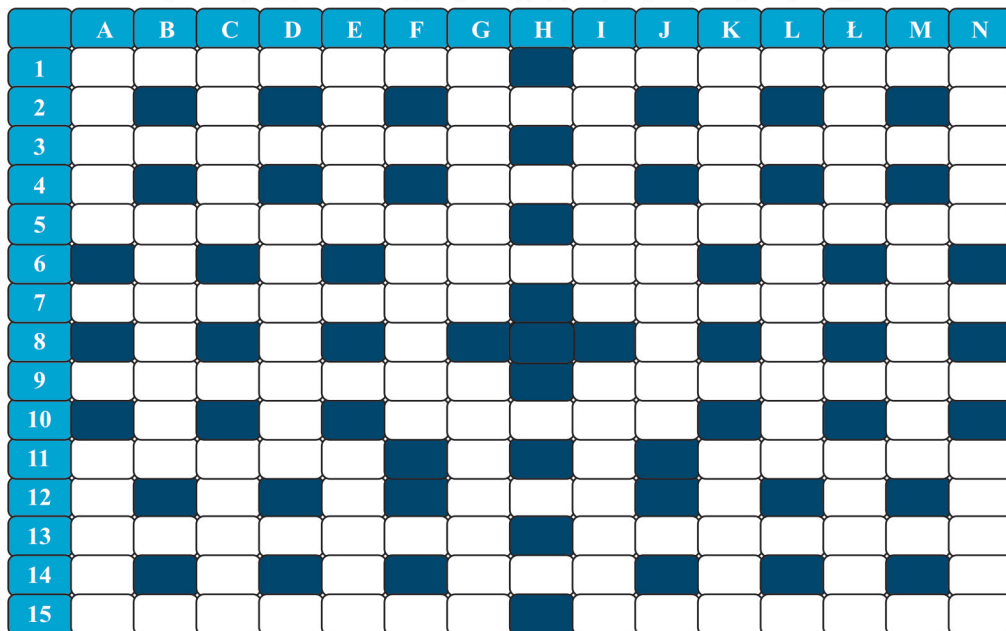
Zakończyły się prace związane z budową zadaszania na trybunach stadionu sportowego w Nowotańcu.

Całkowita wartość zadania to ponad 160 tys. zł z czego 80 tys. zł to darowizna przyznana Gminie Bukowsko od Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej z siedzibą w Warszawie na realizację projektu pn. „Poprawa infrastruktury sportowej w miejscowości Nowotańcie w gminie Bukowsko”.

Dzięki realizacji niniejszej inwestycji kibice nie będą już narażeni na niesprzyjające warunki pogodowe

KRZYŻÓWKA NR 76

POZIOMO

1A zasklepione naczynko zawierające jedną dawkę leku	7I kompromis pomiędzy telefonami a laptopami, większe od smartfonów
1I znane warzywo - drobniak	9A chwilowo, okresowo, sezonowo
2G marka spodni lub imię mistrza Kung Fu - Bruce ...	9I pasmo górskie w łańcuchu Karpat
3A tkanina bawełniana z krótką okrywą włosową	10F przystąpienie do czegoś, wzięcie udziału w czymś
3I pisarz, twórca, mistrz pióra	11A potoczne określenie krzewu lub nazwa zespołu muzycznego z lat 70.
4G Muhammad ... , amerykański bokser wagi ciężkiej, mistrz świata	11K duże naczynie z miedzi lub żelaza
5A bieg na 42,195 km.	12G tworzą hektar
5I flaga określająca przynależność państwową statku	13A rasa owiec ceniona ze względu na runo
6F upał, spiekota, ukrop	13I kontrola publicznego przekazywania informacji
7A element dekoracji teatralnej, wykonany z tkaniny	14G prosty, gruby patyk
	15A wieś w powiecie jasielskim lub nazwa obszaru z leśniczówką w Woli Sękowej
	15I kobieta wrażliwa na piękno, jednocześnie będąca jego zwawcą

PIONOWO

- A1 audycja w TVP1 a w niej interwencje i dziennikarskie śledztwa
- A11 dokuczliwy owad lub marka motorowerów produkowanych w Polsce
- B5 położnik
- C1 osoba biorąca udział w handlu kradzionymi rzeczami
- C11 niebawem, wkrótce, za moment
- D5 osoba tworząca dzieła sztuki lub uprawiająca jakąś jej dziedzinę
- E1 głuchy odgłos upadku albo uderzenia, hałas
- E11 państwo w środkowej Afryce
- F5 układ nitek biegnący wzdłuż tkanki niny lub sytuacja w filmach, na której tle rozgrywa się akcja
- G1 lekka zadaszona konstrukcja drewniana bez podłogi
- G9 brawa
- I1 bezzenna forma życia duchownych
- I9 prośby kierowane do przełożonego lub władz pisane w istotnych sprawach
- J5 jeden z trzech muskietierów
- K1 rodzaj słodyczy o małych rozmiarach, zwykle z nadzieniem
- K11 druga izba parlamentu RP
- L5 mniejsza od doliny
- Ł1 francuska aktorka i piosenkarka popowa - ... Pester
- Ł11 inaczej ziemia, rola
- M5 budowla wzniesiona na planie koła
- N1 choroba, która dotyczy oskrzeli
- N11 jezioro położone w południowo-wschodniej Afryce, na terenie trzech państw

HENRYK PALUK

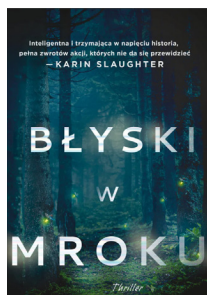
Kącik czytelnika – polecane przez Gminną Bibliotekę Publiczną

„Bez śladu” - to poruszająca historia o decyzji, która może odmienić życie na zawsze.

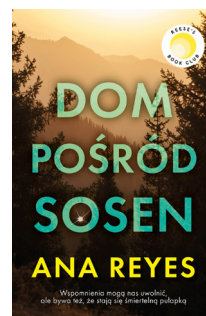
Charles wie, że z pozoru idealne życie, ale nie czuje się szczęśliwy. Nie znoś swojej pracy i jest uwięziony w małżeństwie bez miłości. Pewnej nocy zasypia za kierownicą i traci panowanie nad samochodem. Auto skręca z drogi i spada z klifu do morza. Charles cudem uchodzi z życiem. Posiniaczony i zakrwawiony szuka pomocy. W ciemności dostrzega światło w domku w lesie. Drzwi otwiera mu piękna artystka Aude, która sama ma wiele do ukrycia. Podczas gdy kobieta pomaga mu dojść do zdrowia, Charles odkrywa, że zupełnie nie tęskni za poprzednim życiem i nie chce do niego wracać. Postanawia zniknąć bez śladu i zacząć od nowa z Aude. Ale czy można na zawsze uciec od przeszłości?

dobiegło końca, ojciec Chloe został zatrzymany w związku z zaginięciami, a cała dotąd szczęśliwa rodzina rozpadła się na drobne kawałki. Teraz, 20 lat później, Chloe jest już prawie gotowa uznać, że jej życie wróciło na właściwe tory. Ale wystarczy jeden telefon od dziennikarza, który zadaje niewygodne pytania o przeszłość, aby koszmar odżył na nowo a Chloe będzie musiała zweryfikować, co wówczas było prawdą, a co jedynie wytworem dziecięcej wyobraźni. I jakie kształty tak naprawdę kryły się w mroku otaczającym jej rodzinny dom...

„Błyski w mroku” - to nastrojowy thriller psychologiczny, pełen rodzinnych sekretów i kłamstw. Gdy Chloe Davis miała 12 lat, w jej rodzinnym miasteczku na amerykańskim Południu zaczęły znikać nastoletnie dziewczyny. Nim parne Luizjańskie lato

dostał Aubrey... Kiedy pewnego dnia Maya trafia w internecie na nagranie, na którym inna dziewczyna umiera w podobny sposób jak Aubrey, dociera do niej, że jest w niebezpieczeństwie. Postanawia więc przeprowadzić śledztwo na własną rękę i jechać do rodzinnego Pittsfield. Wszystkie tropy prowadzą do ukrytej w lesie chaty jej dawnego chłopaka. Jaką tajemnicę skrywa sekretny dom Franka? I czy niedokończona książka nieżyjącego ojca pomoże dziewczynie w odkryciu prawdy? **opr. Zenon Rakoczy**

„Dom wśród sośen” - Maya Edwards od lat cierpi wskutek traumy, której doświadczyła jako nastolatka. Była świadkiem tajemniczej śmierci najlepszej przyjaciółki. Od tamtej pory nie potrafi pozbyć się wrażenia, że wie kto zamordował Aubrey... Kiedy pewnego dnia Maya trafia w internecie na nagranie, na którym inna dziewczyna umiera w podobny sposób jak Aubrey, dociera do niej, że jest w niebezpieczeństwie. Postanawia więc przeprowadzić śledztwo na własną rękę i jechać do rodzinnego Pittsfield. Wszystkie tropy prowadzą do ukrytej w lesie chaty jej dawnego chłopaka. Jaką tajemnicę skrywa sekretny dom Franka? I czy niedokończona książka nieżyjącego ojca pomoże dziewczynie w odkryciu prawdy? **opr. Zenon Rakoczy**

KRZYŻE I KAPLICZKI
są pięknym, nieodłącznym
i częstym elementem
krajobrazu polskiej wsi,
w tym również
GMINY BUKOWSKO.

To trwałe element kultury,
różnorodna forma
małej architektury sakralnej,
to pamiątka i świadkowie
historii, świadectwo religijności
ludności zamieszkującej
dany teren.

KAPLICZKI I KRZYŻE w gminie Bukowska

KAPLICZKI I KRZYŻE
w gminie Bukowska

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
pochodzących z Funduszu Promocji Kultury